

RES ACADEMICAE

ISSN 1428/3107

Nr 2/2012

Biuletyn Informacyjny

Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

AKADEMIA OTWARTA DLA WSZYSTKICH

Fot.: M. Okwiel

Szanowni Czytelnicy

Wybory w³adz uczelni ca³kowicie przyku³y uwagê akademików. Po stosunkowo krótkiej kampanii wygra³ dr hab., prof. AJD Zygmunt B¹k. Nad drugim kandydatem na fotel rektora dr hab., prof. AJD Jerzym Mizgalskim uzyska³ znacz¹ przewagê. Ten fakt postanowiliamy wykorzystaæ aby przybli¿yæ sylwetkê rektora oraz jego najbli¿szych wspó³pracowników – prorektorów.

Polskie spo³eczeñstwo porusza sprawa ubezpieczeñ spo³ecznych. Tymczasem nasza pani doktor Agnieszka Tomaszewska, odbywaj¹c sta¿ naukowy na Tajwanie i w Korei Po³udniowej, przywioz³a ze sob¹ wiele ciekawych spostrze¿eñ. Okazuje siê, ¿e tylko nieliczni mieszkańcy tych pañstw mog¹ liczyæ na emerytury. Inni musz¹ o swoja przysz³oæ troszczyæ siê sami. O tym oraz o innych obserwacjach dotycz¹cych œwiata nauki na Dalekim Wschodzie mo¿na przeczytaæ w wywiadzie z pani¹ doktor.

Tymczasem oczy wszystkich zwrócone s¹ na Euro 2012. Tym bardziej, ¿e mamy na turnieju swojego studenta. Mowa o Jakubie B³aszczykowskim, który miniony sezon mo¿e zaliczyæo jednego z najbardziej udanych w swojej karierze. Czy do pucharu i mistrzostwa Niemiec dorzuci kolejne sukcesy na Euro 2012? – to poka¿e czas.

Wszystkim akademikom i przyjaciom Uczelni ¿yczymy udanych wakacji i wypoczynku po pracowitym roku akademickim 2011/2012!

Redakcja

NOWE KIERUNKI

Od nowego roku akademickiego 2012/2013 Uczelnia uruchamia studia II stopnia w zakresie dwóch specjalnoœci: filologii angielskiej i filologii germañskiej. Jest szansa równie¿ na ukoñczenie studiów doktoranckich...

- Zapraszamy do studiowania filologii germañskiej i angielskiej w Akademii im. Jana D³ugosza - zachêca dr **Przemys³aw Sznurkowski, dyrektor Instytutu Filologii Obcych AJD**. - Proponujemy atrakcyjne studia na trzech poziomach. Oznacza to, ¿e mo¿na u nas ukoñczyæ studia z licencjatem, tytu³em magistra, a nawet stopniem doktora. Od nowego roku akademickiego na Wydziale Filologiczno-Historycznym prowadzone bêd¹ studia doktoranckie. Ka¿dy kto chce uzyskaæ stopieñ doktora mo¿e teraz przygotowaæ i obroniæ dysertacjê z zakresu literaturoznawstwa. To bardzo du¿y krok do przodu, jaki uda³o nam siê poczyniæ równie¿ w kierunku uniwersytetu. Niezmiernie ciesze siê, ¿e mo¿emy naszym kandydatom zaproponowaæ ciekawe i ciesze siê du¿¹ popularnoœci¹ studia.

Wszelkie pytania zwi¹zane z mo¿liwoœciami studiowania na wszystkich typach studiów w Wydziale Filologiczno-Historycznym mo¿na kierowaæ do siedziby jednostki: al. Armii Krajowej 36a, tel. 34 36 11 425.

To nie wszystkie nowe mo¿liwoœci studiowania w AJD. Akademicy wci¹¿ oczekuj¹ na zgodê MNiSW, by uruchomiæ kierunek fizjoterapia (na Wydziale Pedagogicznym).

SPIS TREŒCI

Od Redakcji	3
Nowe kierunki	3
Budynek WNS powstanie do koñca roku	4
Akademia otwarta dla wszystkich	5
Konsul Niemiec w AJD	6
Nasi w strukturach bezpieczeñstwa	6
Wybory '2012	7
Uczelniana Komisja Wyborcza na kadencjê 2012–2016	7
Uczelniane Kolegium Elektorów na kadencjê 2012–2016	8
Wydzia³owe Kolegia Elektorów na kadencjê 2012–2016	8
Wybory w³adz uczelni	9
Reelekcja w AJD	10
Dr hab. in¿. Zygmunt B¹k prof. AJD podsumowuje I i snuje plany na okres II kadencji 2012–2016	10
Sylwetki prorektorów AJD na kadencjê 2012–2016	11
Wybory dziekanów	12
Nauka kluczem do rozwoju	14
Akustycznie na fizyce	14
Seminaria Wydzia³u Matematyczno-Przyrodniczego	15
Naukowo w Œwierku	15
Akademia w telewizji	17
Wyzwania prawa europejskiego	18
Europa XXI wieku	18
Tendencje i wyzwania doradztwa zawodowego	19
<i>Nijou czysze ma, czyli pani doktor na Dalekim Wschodzie</i>	20
Z zainteresowaniem o AT	21
Watch docs. od dekady na AJD	22
Szachowo w Akademii	22
O kole s³ów kilka	23
Opiekun KNPiK Dorota Ortenburger formalnie i nieformalnie	24
Nowe specjalnoœci na historii	26
Lipdub: pozytywnie, wszechstronnie i na ka¿dy temat	26
Reduta czêstochowska '39	28
Wystawa w Bibliotece. Po studencku...	29
Pi³ka no¿na to te¿ historia	30

BUDYNEK WNS POWSTANIE DO KOŃCA ROKU

Ma być nowoczesny i wpłynąć na poprawienie jakości badań oraz zajęć dydaktycznych – mowa o nowym obiekcie Wydziału Nauk Społecznych, którego budowa jest współfinansowana przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007–2013. Nowy gmach powstaje na działce przy ul. Zbierskiego. Rozmawiamy z Rektorem Akademii im. Jana Długosza, który nie kryje satysfakcji, że uczelnia ustawicznie powiększa się i modernizuje, a już wkrótce przybędzie jej kolejny nowoczesny obiekt, który stanie się jedną z jej wizytówek.

Marek Makowski: Uczelnia cały czas się rozwija. Budowa za budową, powiększa się zaplecze naukowo-dydaktyczne AJD. Teraz oczy wszystkich zwrócone są na Wydział Nauk Społecznych, który już za kilka miesięcy będzie gotów na przyjęcie studentów i pracowników.

Zygmunt Błk, Rektor AJD: Tak, to prawda. Ostatnie lata, to czas inwestycji w zaplecze naukowo-dydaktyczne AJD. Mamy na koncie budowę Akademickiego Centrum Sportowego, modernizację budynku głównego AJD przy ul. Waszyngtona, odnowienie obiektu Instytutu Plastyki, modernizację Domu Studenta „Skrzat” oraz szereg innych mniejszych inwestycji. Jednak od kilku lat naszym marzeniem było zapewnienie należytej bazy Wydziałowi Nauk Społecznych. Powoli te marzenia się spełniają i liczę, że wkrótce zostaną całkowicie zrealizowane.

Jak teraz wygląda zaplecze lokalowe WNS-u?

Jeszcze nie tak jak tego życzyliby sobie studenci i pracownicy jednostki. Na wydziale (istnieje od 2008 roku) można znaleźć trzy kierunki: administrację, filozofię i zarządzanie. Razem na WNS-ie pracuje ponad 60 nauczycieli akademickich i kształcą się ponad tysiąc studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Niestety, jednostka nadal nie dysponuje należytym zapleczem. Dydaktyka i nauka mieszczą się w budynku przy ul. Waszyngtona, gdzie zajmują ledwie kilka sal. Już kilka lat temu opracowaliśmy strategię zmiany tej sytuacji i ją systematycznie realizujemy. W 2010 roku oddaliśmy do dyspozycji wydziału nowoczesną aulę również współfinansowaną ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Inwestycja ta stanowiła pierwsze zadanie projektu kluczowego współfinansowanego w ramach RPO WSL 2007-2013, obecnie realizujemy drugie – stawiamy duży budynek, gdzie wydział będzie mógł się ulokować wreszcie zapomniawszy dotychczasowych niedogodności. Warto wspomnieć, że w nowym budynku swoją siedzibę

znajdzie również Instytut Muzyki. Obecnie mieści się w wynajmowanej siedzibie przy ul. Wirki i Wigury.

Pomówmy o nowym budynku. Gdzie powstaje i jak będzie wyglądał po zakończeniu inwestycji?

Budynek wydziału powstaje w samym centrum Częstochowy, to jest przy ul. Zbierskiego. Warto dodać, że jest położony w sąsiedztwie już istniejących

obiektów AJD: Akademickiego Centrum Sportowego zrealizowanego ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego czy Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. To będzie bardzo nowoczesny obiekt zbudowany w oparciu o współcześnie stosowane technologie ze szkła i żelbetu. Prace zostały poprzedzone dokładnymi przemyśleniami i analizami jak zlokalizować obiekt na działce, by w przyszłości wykorzystano optymalnie. Musielibyśmy kupić działkę i scalając w jeden teren. Po tych zabiegach przystąpiliśmy do przetargów i budowy. Prace rozpoczęły się latem ubiegłego roku.

I jakie są efekty?

Każdy może już zobaczyć nie tylko ogromnego żurawia, który towarzyszy budowie od początku, ale również coraz większy budynek wydziału. Najpierw powstał parking podziemny, teraz są już widoczne kolejne kondygnacje. Do końca 2012 roku firma, która buduje obiekt zapowiedziała ukończenie prac, zgodnie z unijnym harmonogramem. Oczywiście nim rozpoczną się zajęcia trzeba będzie obiekt wyposażać i przygotować na przyjęcie naukowców i studentów. Szczęśliwie, że pierwsze zajęcia odbędą się w semestrze jesiennym 2013 roku.

Szyszałem, że sygnałem do rozpoczęcia zajęć w nowym budynku będzie uroczysta inauguracja roku akademickiego?

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

AKADEMIA OTWARTA DLA WSZYSTKICH

17 kwietnia 2012 r. roku nasza uczelnia po raz kolejny zaprosiła tegorocznych maturzystów oraz ich rodziców i nauczycieli na Dzień Otwarty AJD.

Dzień Otwarty to czas, kiedy odwiedzający mogli zapoznać się ze specyfiką studiów na wybranych kierunkach, urokami życia studenckiego, a także porozmawiać z wykładowcami i studentami. Bogatą ofertę kształcenia przedstawili wszystkie Wydziały AJD. Studenci i nauczyciele akademicy zaprezentowali obszerny zakres naukowy, dydaktyczny, artystyczny i sportowy. Uczniowie, którzy nas odwiedzili nie zawiedli się. Było widać zadowolenie i fascynację. Podobały się nowe obiekty AJD, podziw wzbudzała dorobek naukowo-dydaktyczny. W ciągu zaledwie kilku godzin, kiedy odbywała się impreza, przez Akademickie Centrum Sportowe przewinęło się grubo ponad tysiąc osób. Świadczy to o dużym zainteresowaniu nauką i studiowaniem w naszej AJD.

Równoległe z Dniem Otwartym AJD odbywały się Targi Pracy i Przedsiębiorczości Akademickiej organizowane przez Wydział Matematyczno-Przyrodniczy. Targi zostały zorganizowane w ramach projektu „Wykorzystaj szansę - zajęcia wyrównawcze, kursy, szkolenia i staże kluczem do sukcesu na rynku pracy”. Projekt realizowany jest przez Wydział od 2009 roku, a współfinansuje go Unia Europejska z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Honorowym patronem Targów byli Prezydent Miasta Częstochowy oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Podczas targów mogliśmy poznać ofertę następujących firm i instytucji:

1. Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
2. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach Filia w Częstochowie
3. Work Support
4. Work Service
5. Work Express
6. Security Training and Consulting sp. z o.o.
7. Call Center Inter Galactica
8. SpeakUp English School
9. Wojskowa Komenda Uzupełnień w Częstochowie
10. Straż Miejska w Częstochowie
11. Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie SA
12. Vitroszlif sp. z o.o.
13. Automobile Expert sp. z o.o.
14. Studium Doskonalenia Zdolności Poznawczych
15. Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości w Częstochowie

Ponadto oprócz ofert wystawców mogliśmy uczestniczyć w dwóch bardzo interesujących szkoleniach. Pierwsze szkolenie poprowadził Asystent EURES-WUP na temat poszukiwania pracy za granicą, drugie natomiast dotyczyło zakładania własnej firmy i zostało poprowadzone przez Doradcę Zawodowego WUP. Targi cieszyły się dużym zainteresowaniem studentów oraz mieszkańców Częstochowy i naszego regionu.

Fotografie z Dnia Otwartego znajdują się na okładce.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nie jest wykluczone, że tak się stanie. Być może budowę, a właściwie jej zakończenie, uczymy zorganizowaniem otwarcia nowego roku akademickiego 2013/2014 w nowoczesnej auli powstającego WNS-u. Tym bardziej jest to realne, że nowy budynek zapewnia warunki ku temu. Największa aula będzie mogła pomieścić 300 słuchaczy. Zostanie wyposażona w najnowocześniejszy sprzęt umożliwiający organizowanie konferencji, sympozjów i innych ważnych uroczystości czy posiedzeń. Budynek będzie składał się z sal dydaktycznych, zaplecza dla kadry i studentów. Będzie przyjazny niepełnosprawnym. Pomyśleliśmy również o kierowcach. Z myślą o nich, w podziemiach powstaje parking na 50 samochodów. Przy projektowaniu nie zapomnieliśmy, że obiekt ma być przyjazny ludziom i ma wpisywać się w otoczenie. Z myślą o relaksie w przerwie podczas zajęć studenci będą mogli wypocząć na tarasie widokowym, który zapewni nowy obiekt. Po zakończeniu budowy obiekt będzie liczył ok. 6 tysięcy metrów kwadra-

towych powierzchni użytkowej.

Ale to wszystko musi kosztować mnóstwo pieniędzy. Uczelnia stała na takie inwestycje?

Koszt inwestycji to około 40 milionów złotych. 85 procent sumy potrzebnej do budowy WNS-u wyłożyła Unia Europejska. Inwestycja przebiega pod nazwą „Budowa budynku głównego Wydziału Nauk Społecznych w ramach rozbudowy bazy naukowoddydaktycznej Akademii im. Jana Długosza”. Całkowita wartość projektu: 43 553 243,05 zł. Uczelnia nie byłaby stała na takie przedsięwzięcie. Cieszymy się, że na to zadanie uzyskali dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. To ponad 36,5 mln złotych (ok. 85% całości potrzebnej na inwestycję sumy). Warto jednak odnotować, że pozostałe pieniądze pochodzą z budżetów: Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Miasta Częstochowa oraz AJD.

Dziękuję za rozmowę.

MM

KONSUL NIEMIEC W AJD

22 marca Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie gościła Konsula Generalnego Republiki Niemiec z Wrocławia - dr. Gottfrieda Zeitz. Uroczysta wizyta Konsula związana była z otwarciem Zespołu Badawczego Prawa Prywatnego i Porównawczego Instytutu Administracji oraz przekazaniem zakupionego na ten cel sprzętu ze środków niemieckiej Fundacji im. Aleksandra von Humboldta.

W trakcie pobytu na uczelni Konsul wygłosił wykład dotyczący współpracy polsko-niemieckiej oraz aktualnych spraw europejskich. Wykład był tłumaczony symultanicznie na język polski. Uczestnicy spotkania mogli także via internet z Uniwersytetem w Osnabrueck oraz Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

Zespół Badawczy Europejskiego Prawa Prywatnego i Porównawczego został utworzony przez prof. Arkadiusza Wudarskiego, który jest jednocześnie jego kierownikiem. W skład Zespołu wchodzi także: mgr Paulina Bieć mgr Sebastian Stępień. Działalność Zespołu Badawczego opiera się przede wszystkim na wykonywaniu projektów badawczych, których przedmiotem są nowe zagadnienia związane z komparatyстикą prawa państw europejskich. Zasadniczo prowadzonych badań podjęta jest konieczność opracowania zagadnień z tego zakresu, które nie zostały zbadane w pełni bliżej w ogóle. Pracownia Zespołu mieści się w pokoju nr 55 w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (przy ul. Waszyngtona 4/8). Została wyposażona w sprzęt elektroniczny, który przekazała Fundacja Aleksandra

von Humboldta. Dzięki temu praca Zespołu może nabrać w pełni europejskiego charakteru. Pomoc i wsparcie władz AJD w działalności oraz w rozwój naukowy członków Zespołu Badawczego umożliwia podejmowanie przez nich nowych projektów badawczych.

Gottfried Zeitz jest z wykształcenia filologiem. Studiował filologię klasyczną i germanistykę na uniwersytetach w Monachium oraz we Frankfurcie nad Menem. Przed podjęciem pracy w służbie dyplomatycznej pracował przez kilka lat z młodziem jako nauczyciel. W jego karierze dyplomatycznej na szczególne podkreślenie zasługuje praca na tzw. trudnych placówkach: Pan Konsul pracował między innymi w Ambasadzie Niemiec w Tel-Awivie oraz w Teheranie, gdzie pełnił funkcję zastępcy ambasadora. Następnie dr Zeitz objął funkcję ambasadora Niemiec na Cyprze. Wszystkie te miejsca są niezwykle ważne z punktu widzenia aktualnej polityki zagranicznej UE, a jednocześnie doświadczenia znane w Polsce. Zeitz jest wielkim przyjacielem Polaków i od lat jest blisko związany z naszym krajem. Dr Zeitz kierował konsulem generalnym w Krakowie, był szefem biura byłego prezydenta Niemiec Richarda von Weizsäckera, gdzie odpowiadał między innymi za współpracę polsko-niemiecką i na własne życzenie objął niedawno kierownictwo konsulatu generalnego we Wrocławiu. Za zasługi na rzecz współpracy polsko-niemieckiej został odznaczony przez prezydenta Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Dr Gottfried Zeitz, fot.: arch.

NASI W STRUKTURACH BEZPIECZEŃSTWA

Instytut Edukacji Technicznej i Bezpieczeństwa AJD został przyjęty w poczet członków Międzynarodowego Stowarzyszenia European Association for Security (link do strony: <http://www.eas.info.pl/stowarzyszenie.html>). Stowarzyszenie EUROPEAN ASSOCIATION for SECURITY (EUROPEJSKA FEDERACJA dla BEZPIECZEŃSTWA) jest towarzystwem naukowym prowadzącym badania i popularyzującym nauki o bezpieczeństwie (securitologia). EAS powstało na konferencji krakowskiej 12 maja 2000 r. i posiada osobowość prawną. Celem Stowarzyszenia jest edukacja dla bezpieczeństwa ludzi i firm we wspólnej Europie.

Jest to bardzo ważne dla Instytutu z uwagi na możliwość współpracy z innymi instytucjami zajmującymi się bezpieczeństwem i rozwoju badań naukowych w tym kierunku. Instytut od dwóch lat prowadzi kierunek Inżynieria bezpieczeństwa, który cieszy się dużym zainteresowaniem wśród kandydatów na studia.

WYBORY '2012

Od samego początku obecnej kampanii było wiadomo, że praca w Uczelnianej Komisji Wyborczej będzie obciążona odpowiedzialnością za wprowadzenie zmian związanych z nową ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i znowelizowanym Statutem Akademii im. Jana Długosza. Wobec tych aktów prawnych wyższego rzędu, koniecznym stało się przygotowanie przez UKW Regulaminu Wyborczego, a także konsultacje ze studentami i doktorantami naszej uczelni, dotyczącymi ich procedur wyborczych. Senat AJD musiał zaakceptować wszelkie wprowadzone zmiany. Chociaż poprzednia komisja wyborcza przekazała nam dokumentację we wzorowym stanie, to wprowadzenie nowych przepisów wymagało od nas ponownej analizy i dokonania wielu zmian. Kolejnym elementem obciążającym pracę Uczelnianej Komisji Wyborczej jest fakt zaangażowania wielu jej członków w wydziałowe prace nad Krajowymi Ramami Kwalifikacji, co dodatkowo absorbuje ich czas. Wybory jeszcze się nie zakończyły, ale mamy nadzieję, że będą przebiegały tak sprawnie jak do tej pory – a przypomnę, że za nami są wybory Rektora i Prorektorów. Nie mogę nie wspomnieć także o ogromnej pomocy, jakiej w codziennej pracy Prezydium UKW udzielają pracownicy Administracji Budynku, Dział Kadr, informatycy, Kwestura czy wreszcie pani Kanclerz i Biuro JM Rektora, za co serdecznie w imieniu wszystkich dziękuję.

*kwalifik. I st. Ewa Kozłowska
Przewodnicząca UKW*

Ewa Kozłowska, fot.: MM

UCZELNIANA KOMISJA WYBORCZA NA KADENCJĘ 2012–2016

PREZYDIUM UCZELNIANEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Przewodniczący UKW – kw. I st. Ewa Kozłowska (Wydział Wychowania Artystycznego)

I Zastępca Przewodniczącego UKW – dr Katarzyna Domańska (Wydział Matematyczno-Przyrodniczy)

II Zastępca Przewodniczącego UKW – dr Olgierd Kucharski (Wydział Nauk Społecznych)

Sekretarz – dr Beata Łukasik (Wydział Pedagogiczny)

Wydział Filologiczno-Historyczny

dr Katarzyna Janus

dr Norbert Morawiec

dr Katarzyna Bucholc-Srogosz

dr Rafał Klepka - Przewodniczący WKW

dr Ewa Kiełb-Starczewska

Wydział Pedagogiczny

dr Zbigniew Łęski - Przewodniczący WKW

dr Beata Łukasik

dr Irena Jarzyńska

mgr Daniel Bakota

mgr Adrianna Sarnat-Ciastko

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy

dr Renata Misztal - Przewodnicząca WKW

dr Barbara Majchrzak

dr Barbara Dondela

dr Urszula Nowacka

dr Katarzyna Domańska

Wydział Wychowania Artystycznego

kwalifik. I st. Ewa Kozłowska, ad.

dr Dariusz Pleśniak

dr Witold Zaręba

dr Anna Grajpel - Przewodnicząca WKW

kw. I st. Przemysław Jeziorowski, ad.

Wydział Nauk Społecznych

dr Edmunda Jończyk-Rosóć

dr Paweł Kazibudzki

dr Olgierd Kucharski

dr Agnieszka Miklewska - Przewodnicząca WKW

dr Tomasz Srogosz

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

mgr Jarosław Grzybowski

Studium Nauki Języków Obcych

mgr Tomasz Sankowski

Administracja

mgr Magdalena Gawrońska

mgr Agnieszka Balińska

Biblioteka

mgr Anna Kłopot

Samorząd Doktorantów

mgr Ireneusz Korpyce

Samorząd Studencki

Marta Malkowska

UCZELNIANE KOLEGIUM ELEKTORÓW NA KADENCJĘ 2012–2016

Wydzia³ Filologiczno-Historyczny

1. dr hab. Maria Lesz-Duk
2. dr hab. Ireneusz Cwita³a
3. dr hab. Anna Wypych-Gawroñska
4. dr hab. Dariusz Z³otkowski
5. dr Beata Rusek
6. dr Dorota Suska

Wydzia³ Matematyczno-Przyrodniczy

1. prof. dr hab. Józef Drabowicz
2. dr hab. Zygmunt B¹k
3. dr hab. Janusz Kapuñiak
4. dr hab. Zdzis³aw Stêpieñ
5. dr Alina Gil
6. dr Tomasz Girek

Wydzia³ Nauk Spo³ecznych

1. prof. dr hab. Andrzej Zalewski
2. dr hab. Romuald Derbis
3. dr hab. Adam Ros³
4. dr Arkadiusz Wudarski
5. dr Marek Kulesza
6. dr Andrzej Tarnopolski

Wydzia³ Pedagogiczny

1. dr hab. Andrzej Gofron
2. dr hab. Jaros³aw Jagie³a
3. dr hab. Eligiusz Ma³olepszy
4. dr hab. Urszula Ordon
5. dr Joanna Górna
6. dr Anna Pêkala

Wydzia³ Wychowania Artystycznego

1. prof. dr hab. Grzegorz Banaszekiewicz
2. dr hab. Tomasz Chudzik
3. dr hab. Jerzy Piwowarski
4. dr hab. Katarzyna Winczek
5. dr Ma³gorzata Kaniowska
6. kwalifik. I st. W³odzimierz Karankiewicz

Studenci i doktoranci

1. Pawe³ Borecki WP
2. Klaudia Cieññska WP
3. Marcin Jakubas WNS
4. Patryk Kaczmarek WP
5. Paulina Królak WMP
6. Adrian Musia³ WFH
7. Adam Rygalik WWA
8. Rafa³ Tomala WMP
9. mgr Magdalena Michalik-Sztumska

Pracownicy administracji i obs³ugi

mgr Ma³gorzata Marczak

Pracownicy naukowo-techniczni, pracownicy Wydawnictwa i pracownicy biblioteczni

mgr Iwona Mielczarek

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

mgr Waldemar Mroczek

Miêdzywydzia³owe Studium Nauki Jêzyków Obcych

mgr Tomasz Sankowski

WYDZIAŁOWE KOLEGIA ELEKTORÓW NA KADENCJĘ 2012–2016

Wydzia³ Wychowania Artystycznego

prof. dr hab. Grzegorz Banaszekiewicz
kwalifik. II st. Marian Jarzemski
dr hab. Magdalena Snarska
dr hab. Tomasz Chudzik
dr hab. Robert Gawroñski
dr hab. W³odzimierz Kulej
dr hab. Janusz Pacuda
dr hab. Jerzy Piwowarski
dr hab. Agnieszka Pó³rola
dr hab. Zdzis³aw Wiatr
dr hab. Katarzyna Winczek
dr hab. Maciej Zagórski
dr hab. Zdzis³aw ~ mudziñski
kwalifik. I st. Beata Bebel-Karankiewicz
kwalifik. I st. W³odzimierz Karankiewicz
kwalifik. I st. Ewa Koz³owska

dr Marta Popowska
dr Katarzyna Suska-Zagórska
mgr Ewa Jab³czyñska
Karolina Baran
Micha³ Kiepora
Anna Noszczyñska
Adam Rygalik
Paula Zasada
mgr Beata Operacz

Wydzia³ Pedagogiczny

prof. dr hab. Wies³aw Pilis
dr hab. Beata Gofron
dr hab. Andrzej Gofron
dr hab. Jaros³aw Jagie³a
dr hab. Eligiusz Ma³olepszy
dr hab. Arkadiusz Marzec

WYBORY WŁADZ UCZELNI

25 kwietnia 2012 r. Uczelniane Kolegium Elektorów AJD dokonało wyboru Rektora na kadencję 2012-2016.
Rektorem-elektem został

Dr hab. inż. prof. AJD Zygmunt Błak.

Z kolei w dniu 9 maja 2012 r. na funkcje Prorektorów w AJD w Częstochowie na kadencję 2012-2016 zostały wybrane następujące osoby:

Dr hab. prof. AJD Anna Wypych-Gawrońska – Prorektor ds. Rozwoju
Prof. dr hab. Józef Drabowicz – Prorektor ds. Nauki
Dr hab. prof. AJD Eligiusz Małolepszy – Prorektor ds. Studenckich.

dr hab. Danuta Marzec
dr hab. Irena Motow
dr hab. Urszula Ordon
dr hab. Kazimierz Rędziniński
dr hab. Grażyna Ryga
dr hab. Iwona Wagner
dr hab. Ryszard Zarzeczny
dr Daniel Kukla
dr Monika Kowalczyk-Gnyp
dr Anna Pékala
dr Edyta Widawska
dr Gertruda Wieczorek
dr Zbigniew Wieczorek
Paweł Borecki
Klaudia Ciecinińska
Patrik Kaczmarek
Aleksandra Piéta
Alicja Wielocka
mgr Edyta Galas

Wydział Filologiczno-Historyczny

prof. dr hab. Tadeusz Srogosz
dr hab. Zdzisław Cutter
dr hab. Agnieszka Czajkowska
dr hab. Henryk Ąwiék
dr hab. Maria Lesz-Duk
dr hab. Jerzy Mizgalski
dr hab. Maria Starnawska
dr hab. Adam Regiewicz
dr hab. Jerzy Sielski
dr hab. Janusz Spyra
dr hab. Ireneusz Świtała
dr hab. Anna Wypych-Gawrońska
dr hab. Dariusz Zótkowski
dr Krzysztof Czajkowski
dr Andrzej Skwara
dr Dorota Suska
dr Przemysław Szurkowski
dr Robert Szwed

dr Artur Źywiołek
Justyna Franc
Adrian Musia
Grzegorz Péczek
Jarosław Szewczuk
mgr Małgorzata Łócka-Małécka
Iwona Jata-Frączyk

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy

prof. dr hab. Józef Drabowicz
dr hab. Marek Kowalczuk
prof. dr hab. Volodymyr Pavlyuk
prof. dr hab. Yuriy Povstenko
dr hab. Zygmunt Błak
dr hab. Piotr Dobrzyński
dr hab. Janusz Kapuśniak
dr hab. Cezary Kozłowski
dr hab. Piotr Kurcok
dr hab. Małgorzata Makowska-Janusik
dr hab. Egbert Piasecki
dr hab. Mikhail Selianinau
dr hab. Zdzisław Stépień
dr Wojciech Ciesielski
dr Alina Gil
dr Tomasz Girek
dr Tadeusz Kostrzewski
dr Piotr Rychter
dr Dariusz Świerczewski
Oskar Budziński
Paulina Królak
Kacper Kubara
Arkadiusz Ozimek
Rafał Tomala
mgr Agnieszka Balińska

Wydział Nauk Społecznych

Zgodnie ze Statutem AJD zadania Wydziałowego Kolegium Elektorów pełni Rada Wydziału Nauk Społecznych.

REELEKCJA W AKADEMII IM. JANA DĘGOSZA

Prof. Zygmunt Bąk został rektorem AJD na kolejne 4 lata. 25 kwietnia Uczelniane Kolegium Elektorów zdecydowało o wyborze prof. Zygmunta Bąka na kadencję 2012–2016. Oznacza to reelekcję! Prof. Bąk uzyskał w wyborach zdecydowaną przewagę. Kontrkandydata dr. hab. Jerzego Mizgalskiego (pracownik Instytutu Nauk Politycznych AJD) pokonał stosunkiem głosów 28–8!

JM Rektor Akademii im. Jana Dęgosza dr hab. Zygmunt Bąk, prof. nadzw. AJD

JM Rektor Zygmunt Bąk (ur. 1953 r.) ukończył Liceum Ekonomiczne w Nysie, po którym w latach 1972-1977 podjął studia magisterskie na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej. Na tymże Wydziale kontynuował pracę naukową na stacjonarnych studiach doktoranckich trwających w latach 1977-1981 i zakończonych doktoratem w dziedzinie nauk fizycznych w 1982 roku. Od maja 1982 roku rozpoczął pracę jako adiunkt w Instytucie Fizyki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Jego specjalnością naukową jest teoria ciąża stałego, w szczególności fizyka magnetyzmu. Na przełomie 1988-1989 roku odbył pięcioletnią staż w Natuurkundig Laboratorium Universiteit van Amsterdam. Po odbyciu stażu w 1992 roku habilitował się w Instytucie Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Po czym został mianowany na stanowisko profesora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Podczas lat pracy naukowo-dydaktycznej w WSP w Częstochowie wielokrotnie podejmował się działalność jako prodziekan ds. nauki okres od 1993 do 1999, po czym w latach 1999-2005 został wybrany dziekanem Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. Od 2005 piastował funkcję Prorektora ds. Rozwoju Akademii im. Jana Dęgosza. Ma żonę Marię, córkę Małgosia i Irmina. W latach 2008-2012 pełnił funkcję Rektora AJD. Zygmunt Bąk z radością przyjął decyzję elektorów. Zapowiada kontynuowanie wzmocnienia AJD i dążenie do przekształcenia Uczelni w uniwersytet.

– Niezmiennie dążymy do wzmocnienia AJD i przekształcenia jej w przyszłości w uniwersytet specjalistyczny – mówi prof. Zygmunt Bąk. – Liczę, że ten plan uda się zrealizować. Będziemy również starać się o uruchomienie nowych kierunków kształcenia. Mam na myśli pielęgniarstwo, fizjoterapię, może pożożnictwo.

MM

Dr hab. inż. Zygmunt Bąk prof. AJD podsumowuje I i snuje plany na okres II kadencji 2012-2016

Podsumowanie

Kończąc 4-letnią kadencję warto pokusić się o podsumowanie dokonań i porażek:

Obejmując funkcję rektora deklarowałem działania na rzecz powołania Uniwersytetu: działania ukierunkowane były na: rozwój bazy lokalowej, podniesienie poziomu badań naukowych, rozszerzenie oferty studiów i współpracę międzynarodową.

Największy postęp widać w zakresie bazy lokalowej: w pełni zrealizowano do użytkowania ACS, rozpoczęliśmy realizację największej inwestycji Uczelni tj. Wydziału Nauk Społecznych. Jej zakończenie przewidujemy na grudzień br. Dokonaliśmy znacznych modernizacji wszystkich pozosta-

łych budynków. Jest istotnym, że wszystkie inwestycje i modernizacje były finansowane z dodatkowych środków pozyskanych z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Urzędu Miasta czy też Urzędu Marszałkowskiego. Uważam to za osobisty sukces.

Ważnym wyznacznikiem jakości badań naukowych. W tym obszarze dokonaliśmy istotnego postępu. Kategoryzacja Wydziałów potwierdziła poziom poprzedni lub awansowała WWA i WNS. Ta ocena przełożyła się na dwukrotnie większą (w porównaniu z dotacją opartą na poprzedniej kategoryzacji) dotację na działalność statutową. Niezbędnym wyznacznikiem intensywności badań jest wzrost liczby grantów pozyskiwanych w konkursach KBN/

NCN. Tylko w ubiegłym roku było to: 17 projektów na kwotę ok. 2 mln zł. Dla porównania, za obu kadencji mego poprzednika tj. w okresie 6-ciu lat było to: 14 projektów. Uzyskaliśmy uprawnienie do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie literaturoznawstwo. W tym zakresie postęp jest mniejszy od spodziewanego.

Oferta studiów

Uruchomiliśmy po raz pierwszy w Uczelni studia doktoranckie w dyscyplinie *historia*, a od nowego roku akademickiego także w dyscyplinie *literaturoznawstwo*. Studia magisterskie w zakresie *politologii i wychowania fizycznego, grafiki i malarstwa* a licencjackie w zakresie *inżynierii bezpieczeństwa, biologii, pracy socjalnej oraz turystyki i rekreacji*. Już w tej rekrutacji przeprowadzimy nabór na studia magisterskie w zakresie germanistyki i anglistyki. Zawiesiliśmy nabory na kierunki licencjackie: instrumentalistykę oraz edukacji techniczno-informatycznej. A także nabór na magisterskie studia w zakresie informatyki. Mimo poszerzenia oferty, liczba studentów spadła o ok. 2000 (z ok. 9000 do 7000) po powrocie na studia stacjonarnych i zaocznych. Rozwinęliśmy akcję zapraszania profesorów zagranicznych, aby poszerzyć ofertę wykładów w językach obcych.

Finanse

Spadek liczby studentów ma konsekwencję w postaci spadku dochodów Uczelni: 2,5 mln dotacji i ok. 4 mln własnego na studiach zaocznych. To wymusza oszczędności. Część ubytku pokryliśmy w drodze oszczędności eksploatacji obiektów, częściowo drogą pozyskiwania dodatkowych dotacji, ale konieczne były także oszczędności kadrowe. W ciągu kadencji liczba pracowników zmniejszyła się o ok. 50 (po powrocie w pionie administracyjnym i naukowym). Dotkliwym ciosem był wyrok sądu orzekający o odszkodowanie w kwocie ok. 2 mln zł za użytkowanie budynku przy ul. Jasnogórskiej. Wpłata tej kwoty ograniczyła środki na rozwój Uczelni. Mimo tych problemów wstępny bilans budżetu za rok 2011 jest na minimalnym plusie. Ale stabilizacji finansowej nadal nie osiągnęliśmy.

Jak widzieć przyszłość Uczelni

W ciągu następnej Kadencji powinien powstać Uniwersytet specjalistyczny (przymiotnikowy). Oprócz istniejących 3 uprawnień doktryzowania winniśmy uzyskać uprawnienia w dyscyplinach: sztuki piękne, chemia, językoznawstwo.

Chemia i sztuki piękne już dziś spełniają wymagania do uzyskania uprawnień (na poziomie minimum wymagań habilitacyjnych).

Językoznawstwo winno je spełnić do końca przyszłego roku akademickiego. Spodziewam się też, że literaturoznawstwo przymierzy się do uprawnień habilitacyjnych.

Finanse

Spadają przychody uczelni są pochodni zmniejszenia liczby studentów. Analizy wskazują, że zmieniona oferta pozwoli ustabilizować liczebność studentów. Mam tu na myśli podniesienie kierunku filologii obcych do poziomu studiów magisterskich, utworzenie kierunku fizjoterapia czy też studia doktoranckie z zakresu literaturoznawstwa. Coraz bardziej istotnym strumieniem finansowania są konkursy na finansowanie badań naukowych, dydaktycznych czy też społecznych. Polityka promująca pozyskiwanie finansów w konkursach będzie kontynuowana. W trakcie mego spotkania z marszałkiem województwa (22 marca br.) udało się Go przekonać do finansowego wsparcia Uczelni. Deklaracja Marszałka opiewa na 1/2 mln zł. rocznie w ciągu 3-4 lat. Rozpoczniemy zabiegi o podobny program wsparcia ze strony Miasta Częstochowy

Studenci

Kontynuacja polityki poszanowania dla autonomii samorządu, dążenia do podniesienia rangi Uczelni i tym samym rangi dyplomu, zwiększenie oferty wykładów w językach obcych poprzez rozszerzenie akcji zapraszania profesorów zagranicznych. Zmiana oferty dydaktycznej Uczelni o kierunki związane z naukami o zdrowiu (fizjoterapia, pielęgniarstwo), dyscyplinami społecznymi i humanistycznymi. Zamierzam rozszerzyć program zapraszania profesorów zagranicznych z wykładami dla naszych studentów.

Kadra

Kontynuacja dotychczasowej polityki kadrowej, zgoda na dodatkowe zatrudnienie (chyba, że oceny pracy naukowej nie wypadną pozytywnie).

Nacisk na zatrudnienie profesorów w specjalnościach strategicznych prowadzi do struktury uniwersyteckiej. W obecnym statucie zatrudnienie adiunktów zostało uregulowane w korzystny dla nich sposób. W przypadku okresowych ocen pozytywnych nie przewiduje działań przemieszczających okresy rotacji adiunktów. Kontynuacja polityki preferencji dla osób uzyskujących granty na badania naukowe.

Budynki

Po oddaniu WNS nie planujemy dużych inwestycji w nowe budowle, kontynuowane będą prace modernizacyjne w starszych budynkach w tym DS „Skrzat”, sieć teleinformatyczna, pracownie, wyposażenie sieci bibliotek.

dr hab. inż. Zygmunt Błk, prof. AJD

SYLWETKI PROREKTORÓW AJD NA KADENCJĘ 2012-2016

Prorektor ds. Nauki Akademii im. Jana D³ugosza prof. dr hab. Józef Drabowicz

Pochodzi z Dzia³oszyna. W 1969 roku ukoñczy³ studia z tytu³em magistra chemii na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu £ódzkiego i rozpocz¹³ pracê w Centrum Badañ Molekularnych Polskiej Akademii Nauk w £odzi. W 1975 roku w Instytucie Chemii Organicznej PAN w Warszawie obroni³ doktorat, którego promotorem by³ prof. dr hab. Marian Miko³ajczyk, po czym odby³ sta¿ podoktorski na Uniwersytecie w Tukuba w Japonii – jako stypendysta *The Japan Society for the Promotion of Sciences*. W 1987 roku habilitowa³ siê na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu £ódzkiego. W latach 1989-1990 pracowa³ na Uniwersytecie Vanderbilta w Nashville w Stanach Zjednoczonych jako „research associate”. W 1998 roku otrzyma³ tytu³ profesora. Od roku 2001 kieruje tam Laboratorium Stereochemii w Zak³adzie Chemii Heteroorganicznej, CBMiM PAN w £odzi. Rok póŹniej jako profesor zwyczajny rozpocz¹³ pracê w Katedrze Chemii Organicznej, Instytutu Chemii i Ochrony ¶rodowiska Akademii im. Jana D³ugosza w Czêstochowie. Prorektor prof. dr. hab. Józef Drabowicz podczas swojej

wieloletniej pracy naukowej odby³ wielokrotnie sta¿e naukowe w uniwersytetach m.in. w: Berlinie, Reims, Mediolanie, Bolonii, Budapeszcie, Kopenhadze, Sheffield, Tokio, Hiroszimie i Gent. Pe³ni³ funkcjê sekretarza, a nastêpnie przewodnicz¹cego Sekcji Chemii Heteroorganicznej Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Obecnie jest edytorem 39 tomu „Science of Synthesis – update” i cz³onkiem Kolegiów Redakcyjnych Green and Sustainable Chemistry i ISNR Organic Chemistry. W Akademii im. Jana D³ugosza pracuje od 2002 roku. W latach 2008-2012 pe³ni³ funkcjê prorektora ds. nauki.

Prorektor ds. Nauczania i Wychowania Akademii im. Jana D³ugosza dr hab. Eligiusz Ma³olepszy, prof. AJD

Urodzi³ siê w Rzekach Wielkich (powiat czêstochowski). Po ukoñczeniu Pañstwowego Technikum Rolniczego w Dobryszycach w 1983 roku odby³ zasadnicz¹ s³u¿bê wojskow¹, po czym rozpocz¹³ studia w Zamiejscowym Wydziale Wychowania Fizycznego w Bia³ej Podlaskiej Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. W okresie studiów by³ zawodnikiem sekcji podnoszenia ciê¿arów AZS AWF Bia³a Podlaska. Studia ukoñczy³ w 1989 roku, otrzymuj¹c tytu³ magistra wychowania fizycznego i trenera II klasy w zakresie podnoszenia ciê¿arów. W tym samym roku rozpocz¹³ pracê w Zak³adzie Kultury Fizycznej w Wy¿szej Szkole Pedagogicznej w Czêstochowie na stanowisku asystenta. W 1992 roku zosta³ wszczêty jego przewodnik doktorski z zakresu historii kultury fizycznej w Akademii Wychowania

Fizycznego w Katowicach. Po obronie doktoratu w 1995 roku kontynuowa³ pracê naukowo-dydaktyczn¹ jako adiunkt w Zak³adzie Kultury Fizycznej WSP w Czêstochowie. W marcu 2006 r. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytu³ów zatwierdzi³a uchwa³ê Rady Wydzia³u Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk o kulturze fizycznej w zakresie historii kultury fizycznej. Jest cz³onkiem kilku towarzystw naukowych: m.in. zarz¹du Sekcji Historii Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej; Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego. W latach 2008-2012 pe³ni³ funkcjê prorektora ds. nauczania i wychowania AJD.

**Prorektor ds. Rozwoju
Akademii im. Jana D³ugosza
dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD**

Anna Wypych-Gawrońska reprezentuje dziedzinê nauk humanistycznych, dyscyplinê literaturoznawstwo. Doktoryzowa³a siê i habilitowa³a na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Specjalizuje siê w historii teatru i dramatu. Prowadzi badania o charakterze interdyscyplinarnym. Zrealizowa³a 2 projekty naukowe finansowane w drodze konkursowej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wy¿szego:

1. *Literatura w operze. Adaptacje dramatyczno-muzyczne utworów literackich w Polsce do roku 1918* (projekt w ramach dyscypliny nauk o literaturze);
2. *Warszawski teatr operowy i operetkowy w latach 1880-1915* (projekt w ramach dyscypliny nauk o sztuce);

Obecnie realizuje projekt pt. *Muzyka w polskim teatrze dramatycznym do 1918 roku* w konkursie OPUS finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki (projekt w zakresie teatrologii i sztuk performatywnych).

Jest cz³onkiem kilku towarzystw naukowych, przede wszystkim Polskiego Towarzystwa Historyków Teatru w Warszawie, Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza w Czêstochowie, a tak¿e Societê Internationale d' Histoire Comparêe du Thêâtre, de l' Opera et du Ballet (Pary¿, Sorbona).

Wsp³pracuje przy realizacji projektów badawczych z naukowcami z polskich i zagranicznych uczelni (Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Poznański, Uniwersytet Wiedeński, Uniwersytet w Sztokholmie, Uniwersytet w Hradec Kralove), a tak¿e z instytucjami nauki, kultury i edukacji w Czêstochowie i w kraju (Teatr im. Adama Mickiewicza, Muzeum Czêstochowskie, Biblioteka Publiczna im. W³adys³awa Biegańskiego, w której od 3 lat organizuje dzia³ania promocyjne zatytu³owane „Akademia w Bibliotece”, Samorz¹dowy Orodek Doskonalenia w Czêstochowie, Teatr Wielki Opera Narodowa w Warszawie, Instytut Jerzego Grotowskiego we Wroc³awiu). Wchodzi w sk³ad zespo³u realizuj¹cego na Uniwersytecie Poznańskim projekt Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wy¿szego poświęcony twórczoœci muzycznej i dzia³alnoœci teatralnej Stanis³awa Moniuszki.

Jest autork¹ 4 monografii, redaktork¹ 6 prac wieloautorskich oraz autork¹ ponad 50 publikacji, w tym artyku³ów w czasopismach z listy ERIH („Pamiêtnik Teatralny”, „Muzyka”), z listy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wy¿szego (m.in. „Res Facta Nova”) oraz biogramów w Polskim S³owniku Biograficznym. Bra³a udzia³ w kilkudziesiêciu konferencjach naukowych w Polsce i za granic¹.

W mijaj¹cej kadencji 2008-2012 by³a Prodziekanem ds. Nauki Wydzia³u Filologiczno-Historycznego Akademii im. Jana D³ugosza w Czêstochowie.

Za ksi¹¿kê *Lwowski teatr operowy i operetkowy w latach 1872-1918* otrzyma³a nagrodê „Teatralna Ksi¹¿ka Roku 1999” przyznana¹ przez Polsk¹ Sekcjê Miêdzynarodowego Instytutu Teatralnego.

WYBORY WŁADZ DZIEKAŃSKICH

23 maja odby³y siê wybory dziekanów, którzy bêd¹ od wrzeœnia kierowaæ wydzia³ami w AJD.

Oto wyniki:

Wydzia³ Filologiczno-Historyczny – dr hab. Agnieszka Czajkowska, prof. AJD,

Wydzia³ Matematyczno-Przyrodniczy – dr hab. Janusz Kapuœniak, prof. AJD,

Wydzia³ Pedagogiczny – dr hab. Gra¿yna Ryga³, prof. AJD,

Wydzia³ Nauk Spo³ecznych – dr hab. Romuald Derbis, prof. AJD,

Wydzia³ Wychowania Artystycznego – dr hab. Robert Gawroński, prof. AJD.

Gratulujemy!

NAUKA KLUCZEM DO ROZWOJU

Rozwój badań naukowych to jeden z priorytetów polityki rozwoju uczelni realizowanej przez Rektora Zygmunta Błaka. W trakcie kończącej się kadencji społecznoakademicka nasza Akademia zanotowała spore sukcesy. Cieszy również fakt, że pracownicy AJD angażują się w organizację coraz większej liczby konferencji naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Na szczególnie podkreślenie zasługuje wzrost liczby zakończonych sukcesem aplikacji grantowych w ramach ostatnich konkursów ogłoszanych przez KBN i pierwszych konkursów NCN. Jest to bardzo istotne ze względu na fakt, że likwidacji uległa pula funduszy na tzw. badania własne.

W ramach funduszy statutowych blisko 1,3 mln złotych w 2011 roku i ponad 1,2 mln złotych w roku bieżącym, to kwoty jakie AJD uzyskała na działalność naukową. To znacznie więcej niż w roku 2009, gdzie mieliśmy 620 tys. niecałe 500 tys. złotych w 2010 roku.

– Potrzeba istotnego wzrostu liczby aplikacji grantowych wiążę się ze zmianami w systemie finansowania nauki polskiej – tłumaczy prof. Józef Drabowicz, prorektor ds. nauki AJD. – Ministerstwo zdecydowało się na inny podział funduszy. Dlatego cieszy nas, że najbardziej nowatorskie

i ambitne projekty badawcze z reguły narażone są na trudności realizacyjne, mogą być finansowane w systemie grantowym.

Również na tym polu przez ostatnie cztery lata zaobserwowany został znaczny postęp. Z nielicznych 6 grantów w 2009 roku (opiewały na sumę nieco ponad 370 tys. złotych) do aż 23 projektów (w 2012 roku), w których nasi akademicy uzyskali ponad 1,130 mln złotych. Warto odnotować, że w ubiegłym roku uzyskana kwota, to blisko milion złotych (w 28 projektach). Jak dotychczas to najlepszy wynik w historii AJD. Liderami wśród starszych się o projekty są pracownicy Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. Cieszy fakt, że o granty starają się jednak wszystkie Wydziały. To jednak nie wszystko. Warto zaznaczyć, że liczba tegorocznych grantów może jeszcze ulec powiększeniu. W połowie czerwca NCN ogłosił komu przyzna środki na finansowanie projektów. Pracownicy AJD złożyli 40 projektów. Liczą na pozytywne decyzje. Warto doliczyć do tego projekty międzynarodowe realizowane wspólnie z partnerami zagranicznymi. Projekty realizowane są w ramach programów: Polonium, LLP Gruntvig, LLP Erasmus, LLP Leonardo da Vinci. Informacje na ich temat można znaleźć na stronie internetowej AJD w zakładce „współpraca międzynarodowa”.

Przybyło również konferencji naukowych. W ubiegłym roku zorganizowano ich aż 27 (w tym roku do połowy kwietnia 4). Znaczący jest wzrost konferencji o randze międzynarodowej. Dla porównania w 2009 roku było ich 8, w ubiegłym aż 19.

Rosnącej liczbie grantów i konferencji naukowych towarzyszy systematyczny rozwój kadry odzwierciedleniem którego jest zdobywanie przez pracowników naukowo-dydaktycznych kolejnych stopni i tytułów naukowych.

– To pozwoliło na systematyczny wzrost liczby nauczycieli akademickich w różnych grupach. Poczynając od doktorów, poprzez samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych, aż po profesorów tytularnych – zauważa prof. Józef Drabowicz.

AKUSTYCZNIE NA FIZYCE

Komora bezechowa oraz pomieszczenie pogłosowe, to dwa nowo oddane do użytku laboratoria wybudowane na potrzeby specjalności akustyka i realizacja dźwięku. Specjalność jest realizowana na kierunku fizyka. Pomieszczenia będą wykorzystywane w celach naukowych i dydaktycznych. – Pomieszczenie pogłosowe to takie, w którym poziom ciśnienia akustycznego po wzbudzeniu fali dźwiękowej utrzymuje się przez dłuższy czas – w naszym laboratorium czas pogłosu wynosi 5000 ms – mówi dr Rafał Miedziński, z Instytutu Fizyki AJD. – W tym pomieszczeniu można wykonywać pomiary izolacyjności akustycznej, współczynnika rozproszenia dźwięku, współczynnika pochłaniania dźwięku oraz poziomu mocy akustycznej.

Drugie laboratorium to komora bezechowa, której zadaniem jest stworzenie warunków swobodnego pola akustycznego. Do tego celu są specjalnie zaprojektowane klipy z pianki silnie pochłaniającej dźwięk. Adaptacje akustyczne tego pomieszczenia wykonała współpracująca z Instytutem Fizyki firma APAMA Acoustic Projekt. W przypadku tego pomieszczenia czas pogłosu jest bliski zeru a poziom tła akustycznego wynosi do 3dB w ciągu dnia i jest bliski zeru w porze nocnej. W obu pomieszczeniach realizowane będą przedmioty z elektroakustyki, technik przetwarzania i zapisu dźwięku, technologii realizacji dźwięku oraz akustyki wnętrza. Pomieszczenia są również kołem naukowemu „Miłośników akustyki”, które powstaje z inicjatywy studentów.

SEMINARIUM WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO

45-te Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii Jana Długosza odbyło się 21 marca 2012 r. Wykład *Grafen – materia przyszłości?* przedstawił Członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, Laureat Medalu Mariana Smoluchowskiego 2007, Prof. dr hab. Robert R. Gałka, Instytut Fizyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa

Otwierając Seminarium przedstawił sylwetkę

Profesora Roberta R. Gałki. Profesor Robert R. Gałka ma ponad 230 publikacji, cytowań za okres 1974–2000, 3524, obecnie ponad 4000. 10 prac cytowanych ponad 100 razy. Wypromowanych doktorów 16. Indeks $h=32$. Specjalności: fizyka materii skondensowanej; półprzewodniki, magnetyki, półprzewodniki półmagnetyczne, fizyka wzrostu kryształów. Dodaniem, że Profesor Gałka jest twórcą jednych z pierwszych eksperymentów przeprowadzonych w kosmosie. Doświadczenia te, pod nazwami Syrena 1 i Syrena 2 przeprowadził na stacji kosmicznej Salut 6 pierwszy polski kosmonauta Mirosław Hermaszewski ze swoim radzieckim kolegą Piotrem Klimukiem. Eksperyment Syrena 3 przeprowadzili kosmonauci radzieccy również na stacji Salut 6. Dodaniem, że ponad dwadzieścia lat po locie, Amerykanie, na własny koszt, zaprosili Profesora Gałkę do wyśoszenia wykładu w Stanach Zjednoczonych o eksperymentach Syrena. Profesor Gałka, rozpoczynając wykład nawiązał do moich słów i powiedział, że Amerykanie od początku interesowali się eksperymentami Syrena i pierwsze wykłady miały na ten temat już w roku 1978.

Profesor Robert R. Gałka w towarzystwie mgr Katarzyny Tazbir i dr. Wojciecha Gruhna, fot.: L. Goetting

NAUKOWO W ŚWIERKU

Od 2003 roku uczniowie I LO im. J. Słowackiego w Częstochowie regularnie uczestniczą w projekcie wycieczek programowych do reaktora Maria w Świerku. Pomysłodawcą wyjazdów do Instytutu Badań Jądrowych w Świerku była Elżbieta Źoźniak-Rogowska – nauczycielka chemii naszej szkoły, absolwentka AJD w Częstochowie, która po raz pierwszy, będąc na studiach, miała okazję zwiedzać reaktor badawczy Maria w Świerku.

Razem z nauczycielami fizyki mgr Katarzyną Tazbir i mgr Jackiem Wiewiórowskim postanowili zapoznać swoich uczniów z energią jądrową. Głównym celem projektu było szerzenie wiedzy o promieniotwórczości, o jej zastosowaniu. W efekcie nauczyciele fizyki i chemii postanowili przygotować cykl wycieczek programowych dla klas o profilu biologia–chemia–fizyka. Uczniowie już w szkole na zajęciach z fizyki i chemii zapoznawani są z tematyką fizyki jądrowej. Zajęcia te mają na celu przygotowanie ich do spotkania z reaktorem jądrowym.

Projekt okazał się bardzo interesujący, a młodzież chętnie się w niego zaangażowała. Aby dotrzeć na czas do Świerku uczestnicy wycieczki gotowi są spotkać się o 3 nad ranem. Na miejscu nad przed bramą Instytutu

jesteśmy o godzinie 8. Około pół godziny trwają sprawy organizacyjne – przepustki, specjalne identyfikatory. Wchodzimy na teren Instytutu, gdzie w Dziale Nauczania witają nas znajomi pracownicy: mgr Ewa Droste, prof. dr hab. Ludwik Dobrzyński. Rozpoczynają się wykłady pana profesora, a uczniowie chłoną wiedzę z otwartymi ustami. Po wykładach chwila przerwy. Czekamy na najważniejszy moment. Pracownik prowadzi nas do drugiego budynku. Przechodzimy przez bramki, następnie zakładamy ochronne fartuchy, wchodzimy po schodach, a dalej przechodzimy przez halę i stajemy przed drzwiami z napisem Rozruch. Może je otworzy tylko pracownik do tego upoważniony, wchodzimy do pomieszczenia przypominającego windę – tylko ciężkie jakby trochę grube. Jedne drzwi za nami, a przed nami kolejne, za którymi kryje się reaktor. Słychać głosy uczniów, trochę zdziwionych, zaskoczonych. Wielu z nich pyta: czy to już tu? Wchodzimy dalej po schodach, jesteśmy jakby na pokładzie statku, obok nas kółko ratunkowe z napisem „Maria”. Oprawdza nas pracownik „otwiera” pokład. Widzimy tafelkę wody, a na samym dnie promienie świetlne. Jedna z uczennic mówi: „O rety są seledynowe.” Ktoś jej odpowiada: „Wczoraj były różowe”. Robimy zdjęcia.

Na ścianach pomieszczenia pręty paliwowe. Rozmawiamy o reaktorze, uczniowie zadają pytania. Kończymy wizytę, wracamy tą samą drogą przez podwójne drzwi. Na

Streszczenie wyk³adu przygotowane przez Profesora Ga³zkê:

W 2010 r. A. Geim i K. Novoselov otrzymali Nagrodê Nobla za „prze³omowe eksperymenty dotycz¹ce grafenu”. Grafen jest alotropow¹ odmian¹ wêgla, dwuwymiarow¹ monowarstw¹, w której atomy wêgla tworz¹ sieæ podobn¹ do plastra miodu. Wiele w³asnoœci grafenu: elektryczne, optyczne, cieplne, mechaniczne itp. s¹ wyj¹tkowe w odniesieniu do innych powszechnie u¿ywanych materia³ów. W wyk³adzie zostan¹ omówione niektóre w³asnoœci grafenu, jego struktura energetyczna, niektóre sposoby otrzymywania oraz perspektywy wykorzystania tego materia³u w elektronice i innych obszarach techniki i technologii. (Robert R. Ga³zka)

W czasie wyk³adu Profesor wyœwietli³ wzory i wyjaœni³ je szczegó³owo to, by mogli je bêd¹cy na sali licealiœci. Licealiœtów z I LO im Juliusza S³owackiego zaprosi³em po uzyskaniu zgody Profesora Ga³zki. Na zakoñczenie Profesor Ga³zka powiedzia³, jakie problemy natury fizycznej i technicznej stoj¹ na przeszkodzie, by grafen sta³ siê materia³em przysz³oœci, wyjaœniaj¹c dlaczego w tytule postawi³ znak zapytania.

Po wyk³adzie podziêkowa³em Profesorowi za wyk³ad i doda³em, ¿e dziêki Profesorowi Ga³zce dla oddzia³u czêstochockiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego rozpocz¹³ siê „z³oty” okres. We wrzeœniu 2007 roku na 39. ZjeŹdzie Fizyków Polskich w Szczecinie Profesorowi Ga³z-

dole czeka na nas niespodzianka. Ka¿dy uczestnik wycieczki musi przejœæ przez licznik –M. Pomiar bêdzie dok³adny wówczas, gdy stoimy bardzo spokojnie w czymœ co przypomina szafê. Rêce wk³adamy do „szufladek”, trzeba pamieæ aby nie ruszaæ wtedy palcami, poniewa¿ pomiar nie bêdzie wa¿ny. S³yszmy przestrogê:” Je¿eli ktœ w szufladkach bêdzie rusza³ palcami, to promienie mog¹ je odci¹æ” – aden uczeñ nie œmie siê poruszyæ PóŹniej w drodze powrotnej nauczyciele t³umacz¹, dlaczego nie wolno by³o siê poruszaæ staraj¹ siê równie¿ wyjaœniaæ ¿e by³o to prostu ¿art naukowców. Wszyscy siê œmiej¹.

Dzieñ pe³en wra¿eñ, ale to jeszcze nie koniec. Byle przespaa noc, a jutro kolejne atrakcje. Rano uczniowie podzieleni na grupy dwu – osobowe wchodz¹ do laboratorium. Ka¿da grupa ma przypisane œwiczenie, musi dokonaæ pomiaru, opracowaæ wyniki, a póŹniej zaprezentowaæ œwiczenie na forum. To bardzo trudne dla tych m³odych ludzi. Tym bardziej, ¿e prezentowaæ siê bêd¹ przed samym profesorem Ludwikiem Dobrzyñskim. Pracownicy laboratorium zawsze chêtnie s³u¿¹ pomoc¹. Z Instytutu wychodzimy oko³o godziny 14; nie ¿egnamy siê, przecie¿ wrócimy tu ju¿ za rok.

Nauczyciele fizyki i chemii I LO im. J. S³owackiego w Czêstochowie

Katarzyna Tazbir

Profesor Robert R. Ga³zka w towarzystwie JM Rektora AJD profesora Zygmunta B¹ka, fot.: L. Goetting

ce przyznano Medal Marian Smoluchowskiego bêd¹cy najwy¿szym odznaczeniem Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Profesor Ga³zka w paŹdzierniku 2007 roku mia³ wyk³ad na Seminarium Wydzia³u Matematyczno-Przyrodniczego Akademii Jana D³ugosza. Rok przerwy i paŹdziernik 2009 wyk³ad Laureata Medalu M. Smoluchowskiego 2007 Profesora Ga³zki, maj rok 2010 wyk³ad Laureata Medalu M. Smoluchowskiego 2008 Profesora Józefa Barnasia, 30 listopad rok 2011 wyk³ad Laureata Medalu M. Smoluchowskiego 2010 Profesora Tomasza Dietla i obecny wyk³ad Laureata Medalu M. Smoluchowskiego 2007 Profesora Ga³zki. Cztery lata z rz¹du wyk³ady Laureatów Medalu M. Smoluchowskiego to du¿o. Wyjaœnienie Medal M. Smoluchowskiego przyznawany jest przez Polskie Towarzystwo Fizyczne tylko jeden na rok dlatego liczba laureatów jest bardzo w¹ska. I doda³em, „ale na sali ma Pan Profesor kolegê. Polskie Towarzystwo Chemiczne przyznaje w dziedzinie chemii organicznej medal Stanis³awa Kostaneckiego od roku 1978. Ilooœ laureatów wynosi tylko dwudziestu, pierwszy dla Profesora Mieczys³awa M¹kosza i najnowszy, w roku 2011 dla Profesora Józefa Drabowicza, Prorektora ds. Nauki Akademii Jana D³ugosza”. I z³o¿y³em Profesorowi Drabowiczowi podziêkowanie za Jego pracê i Gratulacje za tak piêkn¹ nagrodê, w swoim i jak s¹ dzê wszystkich tu obecnych. Profesor Drabowicz wsta³ i zada³ Profesorowi Ga³zce w ramach dyskusji dwa pytania: „Czy wêglowodory poliaromatyczne mod¹ byæ rozw¹zane jako modele grafenu?” „Czy etylen mo¿na wykorzystaa do syntezy grafenu ze wzglêdu na hybrydyzacjê wêgla?”. Profesor Ga³zka odpowiedzia³, ¿e nie orientuje siê w tej dziedzinie natomiast jest to warte rozpatrzenia. Pytanie zada³ tak¿e Rektor Akademii Jana D³ugosza Profesor Zygmunt B¹k. Autor sprawozdania podziêkowa³ Profesorowi za tak dobre wyjaœnienie wzorów i doda³, ¿e teoria Diraca, o której mówi³ Profesor Ga³zka zawiera w sobie pojecie spinu (w³asnego momentu pêdu) elektronu, gdy w teorii Schrödingera (równanie Schrödin-

gera) pojęcie spinu jest dostrzegane. Teoria Diraca jest teorią relatywistyczną natomiast teoria Schrödingera jest teorią nierelatywistyczną.

Na zakończenie poproszę mgr Katarzynę Tazbir z ILO im. Juliusza Słowackiego, która przyszedła z licealistami by opowiedzieć o wycieczce, jak rokrocznie organizuje dla klasy o profilu matematyczno-przyrodniczym do Narodowego Centrum Badań i Innowacji w Otwocku-Świerku, wraz z kolegami fizykami i kolegami chemikami (wszyscy absolwenci Wydziału Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, obecnie Akademii Jana Długosza). Wyjeżdżajmy autobusem o 3 w nocy, około 9-tej zaczynamy zwiedzanie ośrodka. Na obejrzenie reaktora Maria potrzebuje około godziny, następnie laboratoria. Powrót do Częstochowy około godziny 21-ej.

Profesor Gajda przyjechał z nami we wtorek 20 marca dzięki czemu mogliśmy zwiedzić zwaną zamkniętą część Jasnej Góry to znaczy Bibliotekę, a wcześniej skarbiec pod kierunkiem księdza, który nas oprowadza.

Profesorowi Gajdzie dziękuję za przyjazd z nami i wyrażenie bardzo starannie przygotowanego i pięknie wygłoszonego wykładu. Profesor Gajda jest członkiem Centralnej komisji do spraw stopni i tytułów naukowych i ma bardzo dużo obowiązków. Opisane Seminarium było także seminarium Oddziału Częstochowskiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego i za zgodą Profesora Gajdy także seminarium Oddziału Częstochowskiego Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Wojciech Gruhn

Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie
Instytut Pedagogiki
Zakład Historii i Teorii Wychowania
przy współzawodniczeniu
Pracowni Badań nad Komunikacją Pragmatyczną

zaprasza na
VIII Międzynarodową Konferencję

EDUKACJA W DOBIE POSTMODERNIZMU

23 - 24 września 2012 roku
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

PROBLEMATYKA KONFERENCJI

- Zestknięcie kultur od edukacji wielokulturowej do międzykulturowej
- Dyskurs w przestrzeni edukacyjnej, kulturowej i interkulturowej
- Konwencje komunikacyjno-społeczne a kondycja edukacyjna i kulturalna społeczności w czasach ponowoczesnych
- Pogranicza kultur i ciałówek pogranicza
- Społeczny rozwój i problemy wynikające ze styku kultur
- Paradygmaty edukacji międzykulturowej
- Tożsamość i podmiotowość międzykulturowa
- Formy rewalizacji koncepcji edukacji międzykulturowej
- Instytucjonalny wymiar edukacji międzykulturowej
- Rola religii w wychowaniu międzykulturowym
- Zróżnicowanie kulturowe a podstawowe standardy współczesnej edukacji
- Wzorce wyklęcia norm standardów zachowania jako kategorie nowoczesnej edukacji międzykulturowej
- kształcenie kompetencji międzykulturowych
- Edukacja europejska a edukacja globalna
- Mniejszości w Polsce i Unii Europejskiej jako problem edukacyjny
- Szkolnictwo mniejszościowe na ziemiach polskich i w Polsce w XIX i XX wieku
- Nauczyciel w obliczu zagrożeń ewolucyjnych
- Między wysiłkiem a nagrodą: uwarunkowania pracy nauczyciela
- Jak wychowywać pokolenie XXI wieku

Zgłoszenia uczestnictwa na karcie zgłoszeń należy przesyłać do 30.05.2012 r. na adres: Instytut Pedagogiki, Akademia im. J. Długosza, ul. Waszyngtona 4/8, p. 410, 42-200 Częstochowa z dopiskiem: KONFERENCJA ZHITW lub na adres mailowy: izabelawrona@wp.pl, zalas.katarzyna@gmail.com, wg podanego wzoru KARTY, która znajduje się na stronie Zakładu Historii i Teorii Wychowania: <http://www.wp.ajd.czest.pl/zhitw/>.

Opłata konferencyjna wynosi 300 zł

Skład Komitetu Naukowego Konferencji

Przewodniczący: dr hab. prof. AJD Kazimierz Białkowski
Zastępca: dr hab. prof. AJD Grzegorz Malinowski
dr hab. prof. EFP w Politechnice Śląskiej Jerzy Maro
dr Maria Anulawicz
dr Aneta Mikołajczyk
dr Paweł Zdziński
dr Renata Łopka

Skład Komitetu Organizacyjnego Konferencji

dr Aneta Mikołajczyk
dr Aneta Mikołajczyk
dr Przemysław Zdziński
dr Wioletta Łopka
mgr Jacek Wrona
mgr Katarzyna Zalas

AKADEMIA W TELEWIZJI

Telewizja Katowice odwiedziła Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie (16 marca). Dziennikarzy interesowały inwestycje Uczelni, szczególnie te które są sfinansowane ze środków Unii Europejskiej (a w sprawie budynek WNSu jest budowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013). W zdjęciach do programu udział wzięli: JM Rektor AJD prof. **Zygmunt Białkowski**, zastępca Kanclerz ds. Inwestycji **Maria Róg** oraz kierownik Biura Projektów Europejskich **Marta Sidyk**.

Zdjęcia zostały wykorzystane do przygotowania programu zatytułowanego „Słownik polsko-europejski” pod redakcją **Grzegorza Barańskiego**. Audycja została wyemitowana na antenie Telewizji Katowice 21 marca.

Fot.: arch

RES ACADEMICAЕ
ISSN 1428/3107

Pismo *Res Academicae* wydaje Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie za zgodą JM Rektora. Redaktor naczelny: Marek Makowski; Projekt i zamieszczenie komputerowe: Adrianna Sarnat-Ciastko; Korekta: Andrzej Miszczak; Okładka: fot. arch.; Drukarnia: Agencja Reklamowa TOP Agnieszka Łuczak, 87-800 Wrocławek, ul. Toruńska 148; Nakład: 300 egz. bezpłatnych. Artykuły nieopublikowane: Marek Makowski; Adres Redakcji: ul. Waszyngtona 4/8, 42-217 Częstochowa, e-mail: m.makowski@ajd.czest.pl

Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów. Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem Kierownictwa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie ani poglądami Redakcji.

WYZWANIA DLA EUROPEJSKIEGO PRAWA

31 stycznia 2012 roku w sali Senatu Europejskiego Uniwersytetu Wiedrina (EUV) we Frankfurcie (Oder) odbyła się seria wykładów poświęcona „Europejskiemu prawu prywatnemu jako wyzwaniu dla polskiego i niemieckiego porządku prawnego”. Głównymi organizatorami wykładów oraz prezentacji książki byli: Katedra Polskiego i Europejskiego Prawa Prywatnego oraz Komparatystyki Prawa (EUV), przy współpracy z: Grupą Badawczą Europejskiego Prawa Prywatnego i Prawa Porównawczego (AJD), Centrum Interdyscyplinarnych Studiów Polonoznawczych (EUV) oraz Frankfurckim Instytutem Prawa Unii Europejskiej FIREU (EUV).

Spotkanie rozpoczęło się wystąpieniami otwierającymi, których autorami byli kolejno: Prof. Dr Arkadiusz Wudarski,

jako przewodniczący i organizator wykładów oraz Dziekan EUV Prof. Dr. Matthias Pechstein, który przywitał serdecznie wszystkich zgromadzonych uczestników na sali.

Część merytoryczną serii wykładów otworzył Prof. Dr Arkadiusz Wudarski, prezentując zebranym - jako gospodarz spotkania - formę wykładów, która została podzielona na wykłady dwóch wybitnych Profesorów oraz na prezentację książki, która stanowi podsumowanie polsko-niemieckiej konferencji prawniczej (DPJT). Konferencja ta została zorganizowana we wrześniu 2010 r. na Uniwersytecie w Osnabrück przez European Legal Studies Institute (ELSI) i Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie (AJD).

Serię wykładów rozpoczął Prof. Dr W. Dajczak (UAM), który wygłosił referat, dotyczący rozwoju prawa prywatnego w Europie. Prelegent dokonał porównań: pojęcia rzeczy w prawie polskim i niemieckim oraz zasady kausalności na gruncie prawa polskiego i abstrakcyjności na gruncie prawa niemieckiego, które odnoszą się do przeniesienia własności rzeczy. Autor wskazał, że polski porządek prawny jest dość przestrzenią badawczą, gdyż wcześniej na terytorium Polski obowiązywało prawo niemieckie, rosyjskie i austriackie.

Drugi wykład zaprezentował Prof. Dr P. Mankowski (Uniwersytet w Hamburgu). Prelegent skupił się na aktualnym rozwoju prawa prywatnego w EU. Wskazał na projekt badawczy DCFR, jak również wspominał o trudnościach, na jakie napotyka harmonizacja przedsięwzięcia, tj.: zbyt szeroki zakres regulacji, częsty kompromis, regulacje niewystarczająco szczegółowe. Prof. Mankowski zwrócił uwagę, na różny charakter prawny poszczególnych instrumentów harmonizacyjnych. Projekt badawczy DCFR, będący z założenia projektem kodeksu cywilnego dla Europy, został ograniczony w swoim zakresie do prawa umów, a następnie do umowy sprzedaży.

Kwestie poruszone przez prelegentów wzbudziły zainteresowanie wśród uczestników spotkania, które zaowocowało serią pytań, m. in. dotyczących: koncepcji rozwoju prawa prywatnego w Europie (pytanie zadane przez dr Lehmann); kształtu prawa prywatnego w Europie (Prof. Stürner) oraz potrzeby jednolitego prawa prywatnego w Europejskiego (mgr Barczewski).

Koniec spotkania zwińczył referat mgra M. Badowskiego na temat projektów prowadzonych na Uniwersytecie w Osnabrück, które jednocześnie są związane z Polską. Prelegent przedstawił także tematykę i zagadnienia prezentowanej książki pt.: „Deutschland und Polen in der europäischen Rechtsgemeinschaft“ Christian v. Bar/ Arkadiusz Wudarski (red.).

Na zakończenie warto dodać, że organizatorzy wykładów zadbał o stworzenie klimatu, który umożliwił zacieśnienie więzi i swobodną wymianę poglądów między uczestnikami spotkania. W konsekwencji może się on przyczynić do powstania idei, zorganizowania nowej serii wykładów.

Paulina Bieć Sebastian Stępień

EUROPA XXI WIEKU

2-3 lutego w Collegium Polonicum w Słubicach odbyła się konferencja naukowa pt. „Europa XXI wieku. Europa i UE wobec kryzysu. Diagnozy, rozwiązania i scenariusze na przyszłość” zorganizowana przez Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu. W konferencji wzięli udział pracownicy Instytutu Nauk Politycznych AJD w Częstochowie: prof. Jerzy Sielski – dyrektor INP, dr Jadwiga Hajduk i dr Ireneusz Krać.

W 17 panelach wystąpiło około 200 uczestników. W dyskusjach zastanawiano się, jaka może być przyszłość strefy euro. W najbliższym czasie ma być podpisany pakt, który powinien pełnić funkcję dyscyplinowania fiskalnego. Zdaniem fachowców jeżeli następuje uwspólnotwienie długów greckich, włoskich czy hiszpańskich w strefie euro, to również powinniśmy uwspólnotwić kulturę dyscypliny.

Głębsza integracja i jednomyślność w sprawach finansów UE okupione są transferem suwerenności na szczebel wspólnotowy - mówi dr Ireneusz Krać INP AJD, uczestnik konferencji. - Utworzenie paktu fiskalnego, to próba tworzenia unii fiskalnej - szkoda ię pod presją konieczności gospodarczej, a nie wskutek oświadczonego planu politycznego. Martwi również brak pomysłu na wzrost gospodarczy w strefie i UE, może to dodatkowo pogłębiać deficyt i dług publiczny poszczególnych państw.

Ireneusz Krać

Od lewej: prof. Roman Backer Prezes Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, dr Ireneusz Krać INP AJD, prof. Tadeusz Wallas Dziekan Wydziału Nauk

Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu, fot.: arch.

TENDENCJE I WYZWANIA DORADZTWA ZAWODOWEGO

W dniach 19-20 kwietnia 2012 roku, Zakład Doradztwa Zawodowego zorganizował Międzynarodową Konferencję Naukową pt. „Tendencje i wyzwania doradztwa zawodowego”. Konferencja poświęcona była z okazji 10 rocznicy śmierci prof. Wandy Rachalskiej. Konferencję rozpoczęto uroczystą mszą w intencji prof. Wandy Rachalskiej na Jasnej Górze. Celem konferencji było przedstawienie obecnego stanu wiedzy na temat poradnictwa zawodowego, zarówno w systemie edukacji, jak i rynku pracy. Przedstawiono zmiany, jakie zachodzą w systemie poradnictwa zawodowego oraz jakie znaczenie odgrywa doradca zawodowy w planowaniu kariery zawodowej na każdym etapie życia jednostki. Zaprezentowano najnowsze trendy w doradztwie zawodowym oraz zabrali głos praktycy w tej dziedzinie. Podjęto dyskusję w następujących obszarach problemowych: dyskurs o przyszłości i rozwoju poradnictwa zawodowego; wybory edukacyjno – zawodowej jednostki; interdyscyplinarne poradnictwo zawodowe; kompetencje i kwalifikacje współczesnego doradcy zawodowego; nowe nurty w doradztwie zawodowym; etyka w poradnictwie zawodowym; poradnictwo zawodowe w praktyce kształcenie ustawiczne wobec rynku pracy; problemy grup ryzyka na rynku pracy. Oficjalnego otwarcia Konferencji dokonał Rektor Akademii im. Jana Długosza, prof. AJD dr hab. inż. Zygmunt Błk. Odczytem inauguracyjnym był odczyt prof. dr Bernd J. Ertelta „Poradnictwo zawodowe w poglądach Profesor Wandy Rachalskiej a stan obecny”.

Wśród prelegentów niniejszej Konferencji był m. in. prof. zw. dr hab. Ryszard Parzęcki, który w swoim wystąpieniu poruszył zagadnienie etycznych aspektów poradnictwa zawodowego. Prof. AJD dr hab. Jolanta Wilsz zaprezentowała referat „Decyzje edukacyjno – zawodowe podejmowane przez uczniów w kontekście koncepcji stałych indywidualnych cech osobowości”. Ciekawym wystąpieniem prezentującym innowacyjne narzędzie Wieloaspektowa Ocena Predyspozycji Zawodowych było wystąpienie dr Anny Paszkowskiej – Rogacz. WOPZ to nowoczesne narzędzie online, którego zadaniem jest wsparcie procesu doradczego. Prof. Ewa Wysocka z Uniwersytetu Śląskiego wygłosiła referat „Doradztwo zawodowe w praktyce – model diagnozy osobopoznawczej i propozycje narzędzi diagnostycznych oraz model działania wspierającego rozwój zawodowy”, w trakcie którego przedstawiła opracowany i udostępniony spójny pakiet narzędzi diagnostycznych i materiałów dydaktycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów w ramach realizowanego projektu „Proces tworzenia narzędzi badawczych i materiałów metodycznych”. „Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w kontekście planowania kariery zawodowej (na przykładzie projektu „Uczeń online”)” to prezentacja mgr Olgi Łodygi. Celem przedstawionego projektu było rozwijanie umiejętności uczniów w zakresie kompetencji kluczowych. O wdrożeniu Indywidualnego Planu Działania w strukturach Powiatowego Urzędu Pracy w Kłobucku, opowiedziała mgr Dorota Gmyrek. Nowoczesne podejście do zawodoznawstwa zaprezentowała dr Krystyna Lelińska w wystąpieniu „Interaktywna Sieć Zawodów jako podstawa planowania kariery (na przykładzie komputerowego 102 zawody z przyszłości)”. Ostatnim wystąpieniem było wystąpienie mgr Kamili Olgi Stępień Pt. „Ja też mogę ale ...”. Niepełnosprawność a praca? Szanse i zagrożenia w polskiej perspektywie. W referacie zwróciła uwagę na stereotypy, aktywizację i integrację społecznych i zawodowych osób niepełnosprawnych. Konferencję podsumował i zakończył Prof. Bernd Joachim Ertelt.

Patronat medialny nad konferencją objęła Telewizja Orion (www.orion.pl).

Łukasz Bednarczyk

Komitet Naukowy Konferencji

Prof. zw. dr hab. Ryszard Parzęcki
Prof. UKSW dr hab. Adam Solak
Prof. AJD dr hab. Andrzej Gofrom
Prof. AJD dr Bernd Joachim Ertelt
Prof. AJD dr hab. Jolanta Wilsz
Prof. William E. Schultz
Prof. Wiaczesław Borysow
Doc. PaedDr. ThDr. Andrej Slodička, PhD
PaedDr. ThDr. Monika Slodičkova, PhD
Prof. AJD dr hab. Danuta Marzec
Prof. AJD. Dr hab. Irena Motow
Dr Gertruda Wieczorek
Dr Daniel Kukla
Dr Dariusz Dłubek
Dr Joanna Górna

Komitet Organizacyjny

Dr Gertruda Wieczorek
Dr Daniel Kukla
Dr Joanna Górna
Mgr Karolina Kurek
Mgr Łukasz Bednarczyk
Sekretarz Konferencji
Mgr Wioleta Duda

Fot.: arch.

NIJOU CZYSZE MA, CZYLI PANI DOKTOR NA DALEKIM WSCHODZIE

Dr Agnieszka Tomaszewska z Instytutu Fizyki AJD przez dwa i pół roku przebywała na stażu naukowym na Dalekim Wschodzie. W Korei Południowej i w stolicy Tajwanu mieście Tajpej ciężko pracowała w nowoczesnych laboratoriach. Niemniej jednak znajdowała czas na to, aby poznawać jakże inną od naszej, kulturę, wierzenia i obyczaje Azjatów, a także uczyła się podstaw języka chińskiego i koreańskiego. Ponoś Europejczycy nie jest łatwo zrozumieć mentalność i kult pracy ludzi Wschodu. Łatwiej z językiem, bo chociaż jest trudny, to pani doktor ma na tym polu pewne osiągnięcia.

Marek Makowski: Co spowodowało, że pojechała pani na Daleki Wschód?

Dr Agnieszka Tomaszewska: Po obronie doktoratu w Instytucie Fizyki AJD poczułam pewien niedosyt. Chciałam zobaczyć jak wygląda nauka w innych ośrodkach akademickich na świecie. Korzystałam z zbiegu okoliczności udało mi się uzyskać kontakty z naukowcami koreańskimi. Pomyślałam czemu nie? - do odważnych świat należy. Po dopełnieniu formalności pojechałam na staż do Korei Południowej. Konkretnie, do Inha University w mieście Incheon koło Seulu. Spędziłam tam rok.

I jakie wrażenia? To prawda, że Koreańczycy są zapracowanym narodem?

Całkowicie zaskoczył mnie tamtejszy model życia. Studenci i pracownicy uczelni spędzają niemalże cały dzień w laboratorium. Jeśli trzeba zostają w pracowniach do późnocy, a nawet do rana. Uczelnia i kierownik zespołu dba nie tylko o organizację, pozyskiwanie funduszy i wydajność pracy, ale i o to, by w grupie współpracowników panowała życzliwa i przyjazna atmosfera. W całym tonie leży jednak wyrażanie własnych opinii i komentarzy. Raz w miesiącu szef zaprasza cały zespół badawczy do restauracji na wyśławny obiad. Tam jest miejsce na pogaduszki i prywatność. **To Koreańczycy w takim razie muszą być wydajni. Z pewnością, gdy tak dużo pracują mają z tego wymierne efekty.**

Wspomnę, że oprócz roku spędzonego w Korei byłam jeszcze później na stażu na Tajwanie. W zasadzie, to podobne społeczeństwa, dla których praca znajduje się na szczycie hierarchii wartości. Na wyniki prac naukowców czekają najważniejsze firmy: elektroniczne, motoryzacyjne, chemiczne... Są to ogromne ośrodki, jakie rzadko przeznaczą nie tylko na kształcenie, ale też rozwój badań. Doskonale wyposażone laboratoria i programy naukowe zapewniają dobre warunki pracy. Są to tak ważna jest innowacyjność i wynalazczość. Pracownicy akademicy mają na swoim koncie przynajmniej po kilka patentów. Tego oczekują od nich nie tylko władze uczelni, ale też jest dobrze postrzegane wśród kolegów z pracy, znajomych i bliskich. To kwestia prestiżu i skoku cywilizacyjnego, jakiego oba narody doświadczyły w ostatnich dekadach.

Czyli oni przez cały czas tylko pracują?

Pracują dużo, ale nie przez cały czas. W kontrakcie pra-

Dr Agnieszka Tomaszewska, fot.: MM

ownicy mają np. zapisane, że przysługują im przerwy na lunch. Ciekawostką może być fakt, że nie wszystkie grupy zawodowe, a przynajmniej tylko nieliczne mają emerytury! W gronie szczęśliwych są m.in. tajwańscy nauczyciele. By jednak zostać pedagogiem trzeba być bardzo dobrym specjalistą w swojej dziedzinie i mieć niebywale szczęście. Wspomnę tutaj, że studia na kierunku nauczycielskim nie uprawniają od razu do pracy w jednostkach oświatowych. Po ich zakończeniu przyszły pedagog musi odbyć półroczną praktykę w szkole, za co nie tylko nie otrzymuje wynagrodzenia, a nawet więcej - musi zapłacić za przyjęcie na staż. Potem, za każdym razem starają się o wakacje w szkole musi zdać bardzo trudny egzamin sprawdzający czy wiedzę merytoryczną, a także pomyślnie wypaść na rozmowie kwalifikacyjnej. Wakacji w szkołach jest jednak coraz mniej gdyż tam, podobnie jak u nas społeczeństwo zmaga się z problemem niższej demograficznej. Ludzie pracują do późnych starości. Później z tego, co sobie odrobili lub zakładają małe rodzinne firmy, np. sklepiki, które są czynne do późnych godzin w nocy. Inną ciekawostką, która może zobrażać pracowitwo ludzi Dalekiego Wschodu, jest brak wakacji dla młodzieży akademickiej. Wycieczki na uczelni toczy się przez cały rok. Nigdy nie wygasa. Laboratoria są zawsze pełne studentów i naukowców.

To jakie są ich słabe strony? Mają je w ogóle?

Oczywiście, że mają. Zauważam, że w laboratoriach niechętnie lub rzadko rezygnuje się z jednej metody badawczej na korzyść innej. Ludzie są mało kreatywni

i mam wrażenie, że mniej pomysłowi niż u nas. Lubi pracować, ale często spędzanie długich popołudniowych czy wieczornych godzin w pracy nie ma nic wspólnego z efektywnością. Po prostu udowadniają sobie i innym, że są zapracowani. Tymczasem często pracują mało wydajnie, rozkładają to, co mogą zrobić w godzinę czy dwie na cztery lub sześć... Również niż demograficzny (na Tajwanie) jest być może spowodowany tym, że cięgle w społeczeństwie dominują tradycje. Nim dojdzie do zawarcia małżeństwa rodziny przyszłych małżonków muszą się poznać i zaakceptować. Z kolei kandydaci na stworzenie małżeństwa muszą już co pewnym czasie osiadać. Mieć stałe miejsce, konto w banku z odpowiednią ilością zer, pozycję w społeczeństwie. Mało kto dorabia się tego w okolicach trzydziestki. Potem brakuje czasu na większą rodzinę niż znany nam w Europie model dwa plus jeden. Cóż, są tylko ludźmi, nie robotami!

A stosunek do kobiet? Słyszałem, że pod tym względem panują w Azji zupełnie inne zwyczaje niż u nas...

Kobieta nie jest tam traktowana tak jak u nas. Nie może liczyć na pomoc przy dźwiganiu ciężkiej aparatury w pracowni. W Korei nie ma dżentelmenów. Może nie są niegrzeczni, ale też nie są pomocni i nie rozczulają się nad płcią pielną. Nie ma taryfy ulgowej w niczym. To jest po prostu ich tradycja i trzeba to zaakceptować.

Wiedzą coś o Polakach?

Mają mgliste pojęcie. W Korei wydaje im się, że w Polsce jest bardzo zimno. To tak jakby u nich było znacznie cieplej niż u nas (oniem). A koreańska zima jest przecież równie nieprzyjemna jak u nas. Co prawda, temperatury zimą są nieco wyższe, ale zawarta w powietrzu woda potęguje wrażenie chłodu. Znajdą nazwisko Lecha Wałęsy. Na Tajwanie z kolei ze sławnych Polaków kojarzą Madame Curie i niezłomną panią z noblistką Wisławę Szymborską. No i może jeszcze to, że Tajwańczycy są przekonani, iż jesteśmy bogaci. Przecież od lat należymy do Unii Europejskiej i jesteśmy krajem Europy Zachodniej. W ich myśleniu nie może być inaczej!

A jak ze znajomością języków? Trzeba uczyć się chińskiego czy koreańskiego, by marzyć o pobycie tam?

Mieszkańcy Wschodu, począwszy od najmłodszych lat uczą się języka angielskiego. Ale oba społeczeństwa są do siebie z tym radzi. Czasem są to uwarunkowania genetyczne, czasem bariery mentalne. Niektóre głoski dla nich w ogóle nie istnieją, czyli wymówienie bez błędów angielskich słów jest niemożliwe. Kiedyś dałem program edukacyjny w telewizji poświęcony nauce języka angielskiego i ze zdziwieniem dowiedziałem się, że Egipt leży w Europie! W trakcie pobytu na Tajwanie miałem czas na naukę chińskiego (tzw. mandaryńskiego - przyp. autora). „Nijou czyście ma” - znaczy „na spacerze czego ma pan ochotę”? (hahahah). Oczywiście biegle nie umiem mówić, ale trochę się nauczyłem.

Warto wyjeżdżać za granicę na staż?

Jak najbardziej. Człowiek może się masę nauczyć i dowiedzieć. Zyskuje się umiejętności, które tutaj u nas w Polsce nie byłyby możliwe do opanowania. Na Wschodzie mają o wiele lepsze laboratoria, bo inwestuje się w naukę i jej rozwój. My naukowcy jesteśmy potrzebni! Moje wyjazdy nie byłyby możliwe bez życzliwości władz AJD. Szczególne podziękowania chciałabym skierować pod adresem prof. Zdzisława Stępnia i rektora profesora Zygmunta Błaka. Młodzi naukowcy! Jeśli marzycie o karierze i zapewnieniu sobie rozwoju wyjeżdżajcie na staż, ale wracajcie do Polski. Liczę, że i tutaj wkrótce będziemy doceniani.

Dziękuję za rozmowę i życzeń dalszych sukcesów w pracy i życiu osobistym

Dr Agnieszka Tomaszewska mieszka w Częstochowie. Ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida w Częstochowie. Później studiowała fizykę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. Następnie obroniła pracę doktorską w Instytucie Fizyki tejże uczelni. Zajmuje się fizyką powierzchni.

Z ZAINTERESOWANIEM O AT

Ponad 100 słuchaczy 20 marca w auli 121 z zainteresowaniem wysłuchało wystąpienia *Vice-president European Association for Transactional Analysis*, Prezes Polskiego Towarzystwa Organizacyjnej Analizy Transakcyjnej Magdaleny Sękowskiej, które poświęcone było zastosowaniu AT do wspomaganego rozwoju człowieka w różnych aspektach jego życia. Inicjatorem, przeznaczonym przede wszystkim dla studentów Wydziału Pedagogicznego AJD, seminarium naukowego stał się dr hab. prof. AJD Jarosław Jagieła – kierownik Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej. Spotkanie nie odbyłoby się jednak bez wsparcia ze strony Dziekana Wydziału Pedagogicznego dr hab. prof. AJD Andrzeja Gofrona.

Podczas wystąpienia Magdalena Sękowska podzieliła się ze słuchaczami swoją wiedzą dotyczącą koncepcji analizy transakcyjnej oraz jej praktycznego zastosowania w obszarze tak psychoterapeutycznym czy organizacyjnym, ale nade wszystko związanym z osobistym rozwojem każdego człowieka. Prezentowane treści zrobiły z pewnością duże wrażenie na zgromadzonych, gdyż spotkanie zakończyło się interesującą dyskusją. Postawę słuchaczy doceniła sama zaproszona mówicielka, iż cieszy ją niespotykane zainteresowanie, którym darzy się w AJD analizę transakcyjną.

ASC

Fot.: Z. Wieczorek

WATCH DOCS. OD DEKADY NA AJD

Od dziesięciu lat na przełomie kwietnia i maja Akademia im. Jana Długosza zamienia się w centrum informacji o prawach człowieka. Wszystko za sprawą Objazdowego Festiwalu Filmowego Watch Docs. Prawa Człowieka w Filmie.

Festiwal jest wyjątkowo bogatym źródłem wiedzy o problemach współczesnego świata. Co roku społeczność akademicka oraz mieszkańcy Częstochowy mogli oglądać szereg filmów dotyczących sytuacji praw człowieka na każdym z kontynentów. Filmy opowiadają o au-

tentycznych zdarzeniach, co sprawia, że pokazywane historie mają niesamowitą siłę oddziaływania. W każdym z nich sztuka filmowa jest czy siłą z zaangażowaniem na rzecz praw jednostki.

Jednakże Festiwal to nie tylko projekcje dokumentów. Rokrocznie towarzyszą im warsztaty, panele dyskusyjne, spotkania z ekspertami do spraw praw człowieka, a także wystawy i koncerty.

Głównymi organizatorami festiwalu są Helsińska Fundacja Praw Człowieka i Społeczny Instytut Filmowy. Częstochowski edycję współtworzy Wydział Pedagogiczny AJD oraz Studenckie Naukowe Koło Terapeutów.

Szczegółowy program Festiwalu znajduje się na stronach www.festiwal.ajd.czyst.pl oraz www.watchdocs.pl

Wstęp na projekcje i imprezy towarzyszące jest bezpłatny.

aneta Wojtyna

SZACHOWO W AKADEMII

W auli Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, odbył się Czwarty Turniej XX Edycji „Grand Prix” Indywidualnych Mistrzostw Częstochowy w Szachach Szkół Podstawowych, Gimnazjalnych i Ponadgimnazjalnych, Indywidualnych Akademickich Mistrzostw Częstochowy oraz Indywidualnych Otwartych Mistrzostw Częstochowy w Szachach.

Turniej odbył się w dniach 30 kwietnia-1 maja. Przez dwa dni w uczelnianej auli rywalizowało 144 szachistów w czterech grupach rozgrywkowych osobno dla każdego typu szkół. We wtorkowym (1 maja) turnieju wystartowało 51 zawodników. Grali w turnieju otwartym. - Zawody rozgrywano na dystansie 9 rund - mówi Bogusław Snarski, z UKS Hetman Częstochowa. - Grupa szkół podstawowych i gimnazjalnych tempem 15 minut. Natomiast pozostałe grupy ponadgimnazjalna i akademicka oraz uczestnicy turnieju otwartego tempem 10 minut + 5 sekund za posunięcie.

W zawodach w grupach akademickich zwyciężyli:

1. Klekowski Maciej, AGH Kraków
2. Piesik Piotr, Uniwersytet Ekonomiczny Katowice
3. Kaśka Piotr, AJD Częstochowa

Turniej był ostatnim w tej edycji „Grand Prix”. Po jego zakończeniu i podsumowaniu wyników (do klasyfikacji generalnej liczą się trzy najlepsze wyniki danego zawodnika) odbyła się uroczystość w trakcie której puchary, dyplomy i nagrody nowym Mistrzom Częstochowy w szachach wręczyli: Elżbieta Pyrkosz - Prezes UKS HETMAN Częstochowa, w imieniu Prezydenta Miasta Częstochowy Sławomir Gajda - kierownik referatu Sportu i Turystyki Urzędu Miasta w Częstochowie oraz Kazimierz Siciak - Przewodniczący Zarządu Miejskiego Szkolnych Związków Sportowych w Częstochowie.

Uczestnicy turnieju, fot.: arch.

Zwycięzcy klasyfikacji generalnej XX Edycji „Grand Prix” w grupie akademickiej:

1. Piotr Piesik, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach,
2. Piotr Kaśka, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie,
3. Andrzej Węgota, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie,
4. Mateusz Kawecki, Politechnika Częstochowska,
5. Piotr Ptaszek, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
6. Maciej Klekowski, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie.

Pełne wyniki turniejów i klasyfikacji generalnej dostępne są w serwisie na stronie www.gpszachy.czyst.pl.

O KOLE SŁÓW KILKA

Historia tego Koła Naukowego nie jest zbyt długa. Rozpoczyna się wiosną 2010 roku, kiedy to dr Dorota Ortenburger wraz ze swoją studentką, Anną Morgą postanowiły działać i tak, przy Instytucie Filozofii, Socjologii i Psychologii na Wydziale Nauk Społecznych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, powstał nowy twór zrzeszający studentów. O jakim Kole mowa? Odpowiedź brzmi: o Studenckim Kole Naukowym „Psychologia i Kultura”.

Zapewne wielu z was śmieje się w tej chwili za głowę z niedowierzaniem, ale potwierdzamy - wspomniane powyżej Koło istnieje i do czasu prędko nie zniknie z naszej uczelni. Ale zacznijmy może od początku, czyli od podstawowego celu Koła. Jest nim czynne uczestniczenie w realizacji projektów tematycznie związanych z szeroko rozumianą psychologią i kulturą oraz włączanie się we współtworzenie życia naukowego i kulturalnego miasta i regionu. Dzięki działaniom podejmowanym przez Koło umożliwia się jego działaczom bezpośredni kontakt z przedstawicielami nauki i instytucjami kultury. Istotną w działaniu Koła jest także współpraca Akademii im. Jana Długosza z Miejską Galerią Sztuki w Częstochowie. Owocuje ona m.in. uczestnictwem działaczy koła w ciekawych spotkaniach, wydarzeniach kulturalnych, czy konferencjach naukowych. Angażowanie się w tego typu działania sprzyja pogłębianiu refleksyjnej postawy wobec otaczającego nas świata, ale i również samego siebie.

Pewnie zapytacie, kto może należeć do Koła, kto może wciągnąć się w jego szeregi? W zasadzie członkiem Studenckiego Koła Naukowego „Psychologia i Kultura” może zostać każdy student czy studentka AJD, absolwenci i absolwentki uczelni, a nawet osoby które bezpośrednio nie są związane z Akademią. Nie jest ważne, kim są obecni czy też przyszli działacze, najważniejsze jest to, by były nas wspólne zainteresowania i chęć do tego, by angażować się w przeróżne projekty i działania zarówno naukowe, jak i kulturalno-edukacyjne. Mimo że Koło można uznać za międzywydziałowe w chwili obecnej zrzesza w większej mierze studentów z Wydziału Pedagogicznego naszej uczelni. Nie bójmy się jednak głoszących, przyszedł czas na przedstawienie niektórych działań Koła, które do tej pory udało się zrealizować.

Pierwszym, niezwykle ważnym działaniem Koła było jego uczestnictwo w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Widzenie dzieła sztuki. Percepcja i interpretacja” zorganizowanej 7-9 kwietnia 2010 przez Miejską Galerię Sztuki w ramach 7. Triennale Sztuki Sacrum. Członkowie SKN „Psychologia i Kultura” wzięli udział w warsztatach „Grafika z wyobraźni”, które zaplanowane zostały przez Pana Jacka Sztukę i których celem było wyzwolenie twórczej aktywności uczestników. Na przełomie 2010/2011 roku Koło przystąpiło także do projektu Miejskiej Galerii Sztuki pt. „Pejzaż dźwiękowy Częstochowy”. Stworzyliśmy pracę multimedialną pt. „Częstochowa w biegu”, która składa się

z szeregu zdjęć ukazujących te znane i mniej znane miejsca miasta. Zostały one pokazane w jednym czasie poprzez nagrania wielu dźwięków mogących kojarzyć się z miastem „Świętej Wioły”. Pojawił się odgłos modlitwy w klasztorze jasnogórskim, ryk samochodów czy zapowiedź pociągu z dworca głównego.

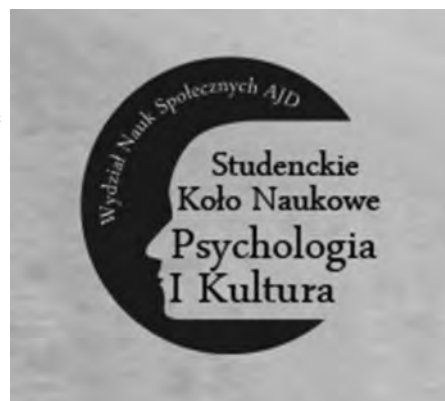
Rok 2011 był dla Koła rokiem pojawienia się zrzeszonych w jego szeregi studentów na trzech konferencjach naukowych. Pierwszą z nich była II Ogólnopolska Sesja Kół Naukowych w Tarnobrzegu, gdzie zaprezentowana została praca pt. „Częstochowa w biegu” oraz poster naukowy „Psychosomatyczne aspekty funkcjonowania w środowisku szkolnym”. Udział w Sesji zakończył się powodzeniem, bowiem w książce pokonferencyjnej opublikowany został artykuł. Dzięki temu mogliśmy zaprezentować zdobyte przez nas doświadczenie i wiadomości na szerszym forum. Kolejne dwie konferencje miały miejsce w grudniu, w odstępie kilku dni. 9 grudnia w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta Częstochowy odbyła się Konferencja Naukowa „Jestem osobą z autyzmem. Dajcie mi szansę”, a 14 grudnia w Katowicach Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa „Stres w Szkole”, która zorganizowana była przez Polonistyczne Koło Naukowe „Bakażarz” działające przy Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego.

Również pod koniec 2011 roku nawiązaliśmy współpracę dzięki pomocy dr Sylwii Kity z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Częstochowie. Pierwszym działaniem podjętym w ramach wzajemnej pracy było zorganizowanie spotkania wigilijnego dla osób przebywających w budynku zajmowanym przez Ośrodek. Udało się to dzięki pomocy studentów, wśród których zorganizowana została zbiórka pieniędzy. Zebrano znacznie prawie 200 złotych, co umożliwiło zakup zabawek, słodyczy, artykułów szkolnych i stworzenie cennej prezentów.

Rok 2012 chociaż zaczął się dość niedawno pokazuje, że nie spoczywamy na laurach. Już na początku stycznia pojawiło się wiele pomysłów, które chcielibyśmy zrealizować. Każdy pomysł jest bowiem wart zastanowienia się i przy wzajemnych chęciach możliwy do spełnienia.

Jeśli drogi Czytelniku byłby zainteresowany dołączeniem w nasze szeregi - serdecznie Cię zapraszamy. Możesz do nas napisać na kolopsychologia.kultura@gmail.com lub zajrzeć na naszego fanpage'a: <http://www.facebook.com/pages/SKN-Psychologia-i-Kultura/206373569383005>.

Artur Rychter, Małgorzata Cezak

OPIEKUN KNPIK DOROTA ORTENBURGER FORMALNIE I NIEFORMALNIE

Adiunkt na Wydziale Nauk Społecznych w Instytucie Filozofii Socjologii i Psychologii, Akademii Jana Długosza. Doktorat na Uniwersytecie Jagiellońskim na Wydziale Filozoficznym (psycholog, specjalność kliniczna). Oprócz pracy na uczelni, współpraca z Poradni Leczenia Bólu w Miejskim Szpitalu Zespolonym.

Co spowodowało, że wybrała Pani psychologię?

Psychologia wydaje mi się być dobrym wyborem (tak w³aśnie było w moim przypadku) dla tych, którzy najlepiej się czują, gdy mogą poznać i czytać wiedzę z różnych dziedzin. W ogóle lubi naukę i lubi sami się uczyć bez przymusu zewnętrznego, chociaż wiedzę o nowych obszarach: np. z biologii, rachunku prawdopodobieństwa, społecznego spojrzenia na zachowanie człowieka (np. wpływ grupy na zachowanie ludzi). W tej dziedzinie wiedzy wpisana jest wszechstronność, co jest oczywiste biorąc pod uwagę jak złożony jest człowiek, rola kultury i pragnienie, aby tworzyć. Podobne cechy widzę np. w pedagogice, która też jest interdyscyplinarna. Przedstawiciele tych nauk ze sobą współpracują. I, jak się dzieje, w obu rozumie się, że proces uczenia dotyczy obu stron; wykładowca także wiele się uczy się od studentów. W każdym razie ja jestem wdzięczna między innymi za to, że dowiaduję się tak wielu interesujących rzeczy, np. m.in. o wartych obejrzenia filmach i ciekawych przedsięwzięciach. Lista jest znacznie dłuższa.

Powstanie Koła Naukowego Psychologia i Kultura...

Stworzyliśmy początkowo, na której mogłam się spotykać i razem robić sensowne rzeczy studenci AJD, absolwenci jak też członkowie honorowi lub sympatycy Koła spoza AJD. Członkowie Koła są w różnym wieku; są między innymi ludzie, z którymi jako wykładowca już się połączyliśmy wraz z końcem zajęć. Cieszę się tym bardziej, że spotykają się w Kole osoby nastawione refleksyjnie do tego, co ich otacza i gotowe aktywnie tworzyć. Bardziej doświadczeni mogą się podzielić z młodszymi pomysłami i sposobów razem poszukiwać sposobów realizacji. Praktyka pokazała celowość wchodzenia w projekty interdyscyplinarne jak np. gdy ktoś tak jak nasza absolwentka (pierwsza przewodnicząca SKN Psychologia i Kultura) mgr Anna Morga (Kasprzyk) jeszcze jako moja magistrantka weszła do zespołu prelegentów Ośrodka Kultury Filmowej. Mam nadzieję, że i dla innych członków będzie się otwierały takie możliwości jak np. http://www.okf.czyst.pl/dlaszkol_prelegenci.html oraz, że działając poza uczelnią wchodzić w interdyscyplinarne projekty, studenci zdobywają cenne doświadczenie. Można się zgodzić ze stwierdzeniem, że poznanie różnych aspektów kultury, sztuki, edukacji to cenne wyposażenie na dalszą drogę zawodową. Prawda? Opieka nad kołem naukowym wiążę się z tym, że granica pomiędzy sferą zawodową i prywatną się nieco zaciera. Ale czy to w czymś przeszkadza? Przecież ważne jest nie tylko to, co się umie,

ale jakim się jest lub jakim można się stać, jakie w nas cechy się wystrząsają, wezmą górę. Przecież, jako studenci i wykładowcy idziemy razem oświecką nauki, fakt, że w pewnej o sobie odległości (wiek, doświadczenia zawodowe i życiowe), ale z podobnymi celami, do których należą m.in. edukowanie, wkład w rozwój nauki i inne.

Gotowanie...

Cóż, według mnie czasochłonne prace w domu na pewno nie powinny spoczywać tylko na jednej osobie. Choć efekty mogą czasem okazać się niezjadliwe;-)

Jakie znaczenie ma w Pani życiu muzyka?

Jest bardzo ważna. Ktoś powiedział (niestety nie pamiętam autora słów), że „Muzyka jest sztuką prakowania”. Słucham różnych wykonawców z różnych epok. Czasem są to wokalno-instrumentalne średniowieczne motety, kiedy indziej współczesne utwory i wykonawcy, tyle jest tak wspaniałej muzyki.... Tak wiele rzeczy w utworach wyrażonych jest prościej niż na kartach podręczników. Np., że przyjaciel to ktoś, kto nie pozwoli, by ktoś inny po nas skakał, że życie takie kruche jest (niestety nie pamiętam wykonawców i tytułów), czy że każdy jest kimś (Myslovitz) i mnóstwo innych przykładów głębokich refleksji wyrażonych w prostych słowach.

Nigdy jeszcze nie widzieliśmy Pani bez uśmiechu. Jaka jest recepta na szczęście?

Absolutnie nie miałabym się wypowiadać w kwestii recepty. Mogę jedynie powiedzieć, co według mnie, może być bardzo ważne. Według mnie to moc w codziennym życiu poświęcać czas i energię temu, co uważa się za wartę wysiłku sensowne, wartościowe i jeszcze móc się z tego utrzymać. Nauczy się radzić z wyzwaniami, jakie niesie życie i pomóc

w tym innym. Oraz istnienie bliskich ludzi, z którymi wspólnie przeżywa się to, co przyniesie życie.

Jaka jest Pani największa pasja?

Nauka, podróże. W moim przypadku praca i pasja się przenikają. Bo nauka jest pasjonująca. Fakt, że mogę uczestniczyć w tym, aby inni realizowali swój potencjał intelektualny i wszelki inny, przysparza bardzo dużo radości. Łatwo się więc uśmiechać w pracy gdy cieszą się inni. W czasie wolnym od pracy bardzo mnie cieszy podróżowanie, które jest pasją, która przysparza radości, daje odpoczynek a zarazem stanowi sposobność by się wiele nauczyć. Jest w tym dążenie do poznania różnych kręgów kulturowych i ludzi. A dlaczego w szczególności Szkocja jest bliska sercu? Z jednej strony, tajemnicze pogórza (*Highlands*), wrzosowiska, zamki, czyste strumienie, chyba setki wysp – często niemal niezamieszkałych przejmująca muzyka i możliwość spotkania zwierzątek takich jak np. wydry. Z drugiej, zadziwia wręcz ilość wynalazków i osiągnięć których dokonali w szczególności Szkoci. Kilka przykładów z bardzo dużej listy:

- Profesor pochodzenia w Edynburgu, James Young Simpson zastosował po raz pierwszy do użycia chloroform (przy porodach potem przy operacjach);
- Odkrycie penicyliny przypisuje się Flemingowi.
- Z kolei John Shepherd-Barron (urodzony w Indiach w rodzinie szkockiej) wynalazł maszynę zapewniającą możliwość dostępu do własnych pieniędzy czyli bankomat. Ciekawostką jest że dzięki temu że posłuchał rady swojej żony co do ilości potrzebnych cyfr do uzyskania dostępu do konta - wpisuje się 4 cyfry (a nie sześć które trudniej zapamiętać). <http://www.elektroda.pl/rtvforum/topic1672119.html>
- Inny przykład: James Watt szkocki wynalazca udoskonalił silnik parowy. I mnóstwo innych przykładów których nie sposób tu wymienić

Mając szansę powiedzenia o swojej pasji i o Szkocji mam szansę na głos zachwycać się tamtejszym stosunkiem do literatury. Ogromne wrażenie na mnie robi to jak wielką rolę pełnią w Szkocji literatura i teatr. Przykład: co rok odbywa się tam największy festiwal teatrów w Europie. I w obrębie tego przedsięwzięcia cieszą się wielkim zainteresowaniem festiwal literatury. To niesamowity widok gdy na niemal każdym kroku w Edynburgu „księżki rzadziej”, (w sierpniu) a frekwencja na spotkaniach z autorami pozwala wierzyć że miłośników literatury nadal jest bardzo wielu. To szkockie miasto zostało uhonorowane tytułem Miasto Literatury UNESCO /Book Festival w Edynburgu/. Piękny widok... ludzi czytających: na ulicy, przy fontannach, na trawnikach, w kawiarniach, autobusach, w parkach itd. Polacy również

Otrzymanie doktoratu na Uniwersytecie Jagiellońskim

są zapraszani do udziału w tym Międzynarodowym Festiwalu Literackim - jednym z najbardziej prestiżowych wydarzeń literackich na świecie. Co ciekawe, w 2011 r. została przetłumaczona na język polski książka napisana w całości przez szkocką autorkę książek w której jest wiele o Polakach (tytuł: „Niedźwiedź Wojtek. Niezwykły bohater Armii Andersa”). Książka ta przypomina skomplikowane dzieje pewnej niezwykle przyjaźni ludzi ze zwierzęciem (Wojtek, ów syryjski niedźwiedź brunatny dożył dwudziestu dwóch lat w Zoo w Edynburgu).

Jaki jest typowy dzień wykadawcy?

Wydaje mi się że tyłu ilu jest wykładowców tyle może być różnych sposobów organizowania czasu. I to w zależności czy to okres tzw. zajęć dydaktycznych czy urlopu. Przyglądając się dostrzega się więcej różnic niż podobieństw. Czytałem lubi każdy ale preferencje co spędzania czasu wiem że są różne. Tak jak charakter, podejście do życia. Jedni lubią pojechać w góry inni nad morze, zwiedzać kto inny stara się jak najmniej „wyściubiać nos z domu”. A czy można mówić o typowym dniu Studenta? Też mam wątpliwości. Wchodząc na uczelnię widzimy różnych ludzi. Osoby. To że siedzą w salach czy podobnie stoczeni przed salą to nie oznacza że są bardzo podobni w cechach istotnych, typowi. Wiele razy widzimy na zajęciach te same osoby, które spotykamy później w nocy w markecie gdzie dorabiają, a gdzie z mężem robimy zakupy (często w dzień nie starcza nam czasu, mój też jest zaprawiany jest anestezjologiem). W trakcie studiów dziennych też pracowaliśmy dorywczo np. sprzątając, malując siatki, itp., dochodziło do tego zajmowanie dziełami (to raczej ja). Mając takie doświadczenia łatwiej rozumieć wiele spraw.

Czy posiada Pani w domu jakieś zwierzęta?

Pewnie, że tak. Mamy w domu od lat. Zawsze coś zawzięcie bażagani... Zmienia się tylko ich ilość skąd. Teraz jest jedna suczka, 11-letnia Fizia i dwie domowe oswojone bardzo towarzyskie szczurzycki.

Jeżeli mogłaby Pani zmienić coś na pewnym etapie życia, co by to było?

Z całym moim o tym że nie żałuję niektórym ludziom bardziej podziękować poświęcić więcej czasu nim jak to bywa określane „odeszli w górę”...

Na zakończenie życzenia:

Życzę pomocnych przyjaznych ludzi blisko;) odpowiadającego własnemu gustowi zajęcia i czasu aby się tym cieszyć tego życzeń na 2012 i na dalsze lata oczywiście. Dziękujemy serdecznie za poświęcony czas i odpowiedzi

Rozmawiali: Jacek Gieroń
Ewa Grzeńkow

NOWE SPECJALNOŚCI NA HISTORII

Instytut Historii AJD w Czêstochowie planuje uruchomiæ (w ramach kierunku historia) trzy nowe specjalnoœci zawodowe: „Antropologia historyczna”, „Militarioznawstwo” oraz „Rekonstrukcja Historyczna”

ANTROPOLOGIA HISTORYCZNA to bardzo popularna w œrodku zachodnioeuropejskich naukowców i nowoczesna metoda badania przesz³oœci. Jako specjalnoœæ zawodowa wychodzi naprzeciw zapotrzebowaniom rynku pracy, bêd¹c w naszym œrodowisku naukowym nadal ewenementem. Absolwenci tej specjalnoœci bêd¹ posiadaæ interdyscyplinarn¹ wiedzê i umiejêtnoœci, mog¹c z jednej strony bazowaæ na analitycznej wiedzy historycznej, z drugiej natomiast mieæ zaplecze w postaci antropologicznych metod badania przesz³oœci. W zakres tej specjalnoœci bêd¹ wchodzi¹ takie zagadnienia, jak: historia mentalnoœci, prywatnoœci, ¿ycia codziennego, religijnoœci, mikrohistoria, historia mówiona, historia antropologii historycznej, wiedza z zakresu podstaw socjologii, etnografii, kulturoznawstwa i literaturoznawstwa. Specyfik¹ badañ antropologicznych jest próba spojrzenia na przesz³oœæ z perspektywy dzisiejszego naukowca, ale oczami ludzi ¿yj¹cych w okreœlonej epoce i badanie ich œwiata emocji, mikro- i makrokosmosu, wzorców i ró¿nic kulturowych, intymnoœci, tematów tabu, stosunku do obcych, stereotypów przypisywanych kobietom i mê¿czyznom przez spo³eczeñstwo, materialnych form ¿ycia, mniejszoœci religijnych, sacrum i profanum. Program tej specjalnoœci bêdzie œci³y i solidny warsztat naukowy z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Studenci bêd¹ w ramach zajêæ przygotowywaæ samodzielnie lub w grupie projekty w formie prezentacji multimedialnych, wystaw, filmów dokumentalnych, reporta¿y i wywiadów z ludźmi wywodz¹cymi siê z ró¿nych œrodowisk i prezentuj¹cymi odmienne przekonania. W tym dokumentowaniu istnieje rzeczywistoœci z jednoczesnym odwo³aniem siê do wiedzy historycznej bêdzie promowane nowatorskie spojrzenie na kulturê i spo³eczeñstwo.

Ta oferta kierowana jest dla absolwentów liceów, którzy maj¹ wypracowane w³asne pogl¹dy i opinie na zjawiska kulturowe i maj¹ odwagê je wypowiadaæ w sposób nieskrêpowany. Promowane bêdzie samodzielne myœlenie, umo¿liwiaj¹ce realizowanie oryginalnych projektów badawczych i pog³êbianie wiedzy w obrêbie wybranej przez siebie tematyki. Do tych, którzy zainteresowani s¹ poznawaniem innych kultur w perspektywie historycznej, ich obyczajowoœci, sposobu myœlenia i postrzegania œwiata. Program specjalnoœci, przygotowany zgodnie z tendencjami europejskimi, bêdzie k³ad³ nacisk na zajêcia w formie konwersacji prowadzonych miêdzy studentami a wyk³adowc¹. Absolwenci tej specjalnoœci zawodowej, bêd¹ przygotowani do podjêcia pracy w instytucjach kultury, jednostkach samorz¹dowych czy mediach jako po¿¹dani specjaliœci do badania zjawisk spo³eczno-kulturowych. Dziêki przygotowaniu teoretycznemu z kilku równoczeñnie dziedzin wiedzy i nabyciu praktycznych umiejêtnoœci oraz kompetencji spo³ecznych bêd¹ bardziej atrakcyjni dla przysz³ych pracodawców. Po ukoñczeniu studiów 1 stopnia na poziomie licencjatu oraz 2 stopnia na poziomie magistra, maj¹ szansê podj¹æ studia doktoranckie 3-ego stopnia, gdy¿ Instytut Historii, jako jeden z trzech kierunków na Akademii im. Jana D³ugosza posiada uprawnienia do doktoryzowania i mo¿e nadawaæ tytu³ doktora nauk humanistycznych.

MILITARIOZNAWSTWO to specjalnoœæ zawodowa, której program nauczania przede wszystkim wychodzi naprzeciw potrzebom Polskich Si³ Zbrojnych, Narodowych Si³ Rezerwy, formacji Policji Pañstwowej, Stra¿y Miejskich, Stra¿y Gminnych, komórek zarz¹dzania kryzysowego przy organach administracji samorz¹dowej, instytucji muzealnych, instytucji kultury oraz grup rekonstrukcyjnych. Wszystkie one potrzebuj¹ bowiem dzisiaj wykszta³conych oraz teoretycznie i praktycznie przygotowanych kadr. Absolwent kierunku „Historia” o specjalnoœci zawodowej „Militarioznawstwo”, legitymuje siê dyplomem licencjata,

LIPDUB: POZYTYWNIE, WSZECHSTRONNIE I NA KA¿DY TEMAT

W pracowniê tatua¿u zmieni³ siê dzisiaj (10 maja) hol przed aul¹ nr 121 (w budynku AJD przy ul. Waszyngtona 4/8). Wymalowane sprayem tablice (broñ bo¿e œci¹ny), biegaj¹cy diabe³ (ca³kiem atrakcyjny wyposa¿ony w wid³y), a do tego artyœci z pracowni tatua¿u (w towarzystwie oczekuj¹cych na „zabieg” klientów - studentów) - oto t³o akcji jak¹ zainscenizowali studenci, którzy zajmuj¹ siê krêceniem zdjêæ do pierwszego w historii lipduba AJD!

- Nie zdradzamy jego fabu³y - zaznacza **Kamil Matej**, student politologii w AJD wspó³producent utworu. - Scenariusz jest oparty na kanwie walki dobra ze z³em. Ta klasyczna znana ju¿ od staro¿ytnoœci interakcja, nieco zmodyfikowana, pos³u¿y nam do opowiedzenia o Uczelni. Bêdzie grzecznie i niegrzecznie. Mam nadzieję, ¿e utwór zobrazuje nasz¹ Akademiê jako miejsce ciekawe i takie które zapewnia m³odemu cz³owiekowi rozwój. Jestem dumny, ¿e jestem studentem AJD i niech poprzez ten lipdub inni o tym wiedz¹. Kolejne zdjêcia ju¿ niebawem. Ca³oœæ ma byæ gotowa jeszcze w tym roku akademickim, a publicznoœci zostanie zaprezentowana jesieni¹.

a następnie magistra, automatycznie znajdzie się więc w orbicie ich zainteresowań. Zdobyta na studiach specyficzna wiedza z zakresu militaroznawstwa nie tylko umożliwi pogłębienie zainteresowań, ale ułatwi także wykonywanie obowiązków służbowych będąc także gwarancją rozwoju kariery zawodowej. Program studiów obejmować będzie przedmioty z zakresu bardzo szeroko rozumianej problematyki militarnej, sztuki wojennej, doktryny bezpieczeństwa oraz ochrony porządku publicznego w aspekcie krajowym, europejskim i światowym, w odniesieniu do zarówno przeszłości, jak i teraźniejszości. Gwarancją osignięcia zakładanych efektów kształcenia będą m.in. miesięczne praktyki w różnego rodzaju instytucjach oraz służbach. Zapraszamy do studiowania „Militarioznawstwa” w Instytucie Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, gdyż dysponuje on silnym zespołem historyków wojskowości polskiej i powszechnej, specjalizujących się we wszystkich epokach dziejowych oraz we wszystkich formach sztuki militarnej: działaniach regularnych i nieregularnych, służbach specjalnych oraz w dyplomacji i w bezpieczeństwie wewnętrznym. Współpraca z lokalnymi instytucjami i licznymi grupami rekonstrukcyjnymi gwarantuje prowadzenie specjalistycznych zajęć dydaktycznych i praktycznych.

Absolwent „Militarioznawstwa” będzie przygotowany do podjęcia pracy, służby lub aktywnej działalności w strukturach Wojska Polskiego, Policji, Straży Granicznej, Straży Miejskiej, Straży Gminnej, Straży Ochrony Kolei, Straży Pożarnej, w strukturach administracji państwowej i samorządowej odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne, w branży ochroniarskiej, w muzeach, bibliotekach, archiwach, miejskich i gminnych ośrodkach kultury, w mediach, instytucjach badawczych oraz w grupach rekonstrukcyjnych. Otrzyma bowiem szeroką wiedzę z zakresu nauk humanistycznych - głównie historii wojskowości, bezpieczeństwa i dyplomacji, z dziedziny nauk wojskowych, administracji i zarządzania. Będzie znał historie wojen, wszelkie aspekty rozwoju sztuki wojennej i wojskowości, wywiadu i kontrwywiadu, dyplomacji i doktryn bezpieczeństwa od starożytności do czasów współczesnych, i to zarówno w aspekcie polskim, jak i powszechnym. Posiędzie wiedzę z zakresu fachowej terminologii i podstawowych terminów z zakresu m.in. bronioznawstwa, kastelologii, heraldyki, konserwacji zabytków, a także z zakresu prawa i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego. W trakcie studiów uzyska ponadto umiejętności posługiwania się technologiami informacyjnymi oraz językiem angielskim na poziomie B2, potwierdzonym zdaniem państwowego egzaminu ze stosownym certyfikatem. Po zakończeniu studiów magisterskich będzie mógł natomiast kontynuować studia 3 stopnia, przygotowując pracę doktorską pod opieką samodzielnych pracowników naukowych specjalizujących się w każdej z epok historycznych - od starożytności po współczesność.

REKONSTRUKCJA HISTORYCZNA to specjalność, która ma na celu przygotowanie specjalistów, którzy potrafiliby w profesjonalny sposób i zgodnie ze stanem wiedzy historycznej odpowiedzieć na żywe obecne zainteresowanie odtwarzaniem rozmaitych wydarzeń historycznych. Planuje się zapoznanie studentów z historią rozmaitych obiektów używanych przy odtwarzaniu wydarzeń historycznych podczas zajęć z bronioznawstwa, historii munduru, heraldyki, kostiumologii, weksylologii (nauki o dawnych chorągwiach) czy falerystyki (nauki o orderach i odznaczeniach). Studenci zapoznają się też z technikami odtwarzania rekwizytów historycznych w toku zajęć poświęconych materiaoznawstwu metali czy tkanin oraz technik rekonstrukcyjnych. Przewiduje się współpracę w trakcie tych zajęć z osobami prowadzącymi warsztaty rekonstrukcyjne. Studenci będą też zapoznawać się z problematyką reżyserii i komunikacji społecznej, niezbędną przy organizowaniu inscenizacji historycznych, a także innymi umiejętnościami przydatnymi w tej dziedzinie, jak np. podstawami wiedzy o efektach pirotechnicznych, czy podstawami wiedzy o konserwacji zabytków. Absolwenci specjalności będą przygotowani do pracy w:

- Muzeach historycznych i wojskowych
- Domach kultury, centrach turystycznych innych placówkach organizujących inscenizacje i animacje jako animatorzy
- Warsztatach wytwarzających rekonstrukcje obiektów historycznych
- Antykwariatach prowadzących sprzedaż dawnej broni, mebli i innych zabytków materialnych
- Rekwizytorniach teatralnych i przy realizacji filmów historycznych.

Ukończenie specjalności sprawi także, że jej absolwenci będą merytorycznie przygotowani do zakładania własnych firm organizujących profesjonalne rekonstrukcje wydarzeń historycznych na zamówienie różnych instytucji czy samorządów terytorialnych, lub pracować w takich firmach.

Absolwenci specjalności będą ponadto mogli kontynuować naukę na studiach magisterskich (II stopnia) i doktoranckich (III stopnia) na kierunku historia, a także innych kierunkach humanistycznych.

REDUTA CZĘSTOCHOWSKA '39

Adam Kurus

Od stosunkowo krótkiego czasu, w Częstochowie można zaobserwować pewien wzrost zainteresowania całkowiście zapomnianym tematem – polskimi schronami bojowymi i obserwacyjnymi z 1939 roku. Przez lata, walki w obronie Częstochowy 1 i 2 września 1939 roku zostały niemal zapomniane, a dodatkowo obrosły wieloma nieprawdziwymi mitami, powtarzanych bez zastanowienia do dziś. Temat ten nadal nie doczeka się rzetelnego, obiektywnego i ogólnodostępnego opracowania, które ukazałoby przygotowania obronne i walki w rejonie Częstochowy w prawdziwym świetle. A szkoda...

W rzeczywistości, zachowane na terenie miasta 12 schronów bojowych i obserwacyjnych, stanowiło elementy silnego i dobrze przygotowanego systemu obronnego, który w pełni zdał egzamin bojowy w trakcie działań wojennych 1939 roku.

Podobnie jak i całe pogranicze polsko-niemieckie, rejon Częstochowy broniony przez 7 Dywizję Piechoty został bardzo dobrze przygotowany do obrony. Już w marcu 1939 roku oprócz prac sztabowych, intensywnych ćwiczeń polowych, częściowej mobilizacji oddziałów dywizji, dokładnie planowano i ustalano w terenie przebieg linii umocnień stałych i polowych. Na podstawie tych planów, do momentu wybuchu wojny saperzy wraz z żołnierzami pozostałych oddziałów wybudowali 23 nowoczesne żelbetowe schrony bojowe i obserwacyjne (z tego 19 w Częstochowie i 4 w Lublińcu). Całkowicie uzupełniono m.in. sieć zapór minowych i leonnych, wieloma liniami przeszkód z drutu kolczastego, dwoma potężnymi rowami przeciwpancernymi (jeden na północnym odcinku Częstochowy, a drugi wokół Lublińca), polami minowymi na północnym i wschodnim odcinku obrony miasta, wieloma kilometrami okopów, rowów cznikowych, a także schronów drewnianoziemnych, stanowisk artylerii, broni przeciwpancernej i maszynowej. Wraz z kompanią członości rozwinięto rozbudowaną sieć telefoniczną oraz zamaskowane stanowiska radiostacji polowych. W całym rejonie częstochowskim przygotowano do zniszczeń mosty drogowe i wiadukty kolejowe.

Jednocześnie z budową pozycji obronnych, przeprowadzono kolejne etapy mobilizacji, która przebiegała niezwykle sprawnie. Łącznie 7 DP liczyła prawie 17 000 żołnierzy. Na wyposażeniu dywizji znajdowały się działa, haubice, działa przeciwpancerne, działa przeciwlotnicze, ciężkie i ręczne karabiny maszynowe, moździerze, granatniki, karabiny przeciwpancerne,

nowoczesne radiostacje i wiele innego sprzętu. Niektóre elementy uzbrojenia, jak np. karabiny przeciwpancerne wz. 35, nie miały swojego odpowiednika w oddziałach niemieckich. Do 29 sierpnia cała 7 DP dowodzona przez gen. bryg. Janusza Głuskiego zajęła przygotowane pozycje obronne, zarówno te wysunięte nad granicę, jak i pozycje główne pod Częstochową, gdzie w pełnej gotowości oczekiwała spodziewanego ataku niemieckiego. Nie mogło być mowy o jakymkolwiek zaskoczeniu.

O świcie 1 września 1939 roku, na odcinek broniony przez 7 DP ruszyło natarcie 6 niemieckich jednostek: 1 i 4 DPanc. oraz 4, 14, 31 i 46 DP. Po ciężkich walkach trwających od rana do wieczora 1 września, Oddział Wydzielony 7 DP prowadził walki opóźniające, zgodnie z planem wycofały się pod Częstochowę, gdzie pozycje zajmowała większość dywizji. Linie obronne były obsadzone przez żołnierzy z 25, 27 i 74 Górnośląskiego Pułku Piechoty. W głębi pozycji stanowiska zajmowała artyleria, odwody, sztab oraz pozostałe oddziały i służby dywizji. Warto wspomnieć, że wieczorem 1 września w Gnaszynie, placówka 25 pp wciągnęła w zasadzkę niemiecki samochód sztabowy oraz motocykl. W krzyżowym ogniu polskich ręcznych karabinów maszynowych zginął motocyklista oraz trzech z czterech jadących samochodem Niemców – kierowca i dwóch oficerów sztabu przy których znaleziono mapy. Do niewoli dostał się ciężko ranny niemiecki podpułkownik, którego odesłano do szpitala polowego. Samochód i motocykl (nieuszkodzone), odstawiono do sztabu 7 DP razem ze zdobytymi mapami. Kilka dni później, wydarzenie to stało się przyczyną brutalnych represji ze strony wojsk niemieckich wobec mieszkańców Gnaszyna.

Od rana 2 września, cała 7 DP w pełnej gotowości

Fot.: A. Kurus

oczekiwa³a nieprzyjaciela, pozostawiaj¹c na przedpolu placówki i oddzia³ły rozpoznawcze. W godzinach dopo³udniowych, Niemcy intensywnie rozpoznawali polskie pozycje, jednocześnie prowadz¹c silny, a zarazem nieskuteczny ostrza³ artyleryjski. Na niebie aktywne by³o lotnictwo zarówno niemieckie jak i polskie (rejon Czêstochowy by³ celem wzmo³onej dzia³alnoœci polskich wypraw bombowych). Czêstochowy skutecznie strzeg³a polska artyleria przeciwlotnicza wyposażona w dzia³a 40 mm wz. 36 Bofors, która 2 wrzeœnia zestrzeli³a 6 niemieckich samolotów i uszkodzi³a kilkanaœcie kolejnych. W tym miejscu warto podwa³yæ powtarzany do dzisiaj mit o tym, jakoby polska artyleria przeciwlotnicza w obronie miasta strzela³a na odep, a na dodatek do w³asnych samolotów. Nad Czêstochow¹ mia³ miejsce tylko jeden wypadek ostrzelania PZL 23B „Karaç” przez obs³ugê polskiego ciê³kiego karabinu maszynowego w rejonie Grabówki, zakończony przymusowym l¹ dowaniem samolotu na polu minowym (nie zgin¹3 nikt z za³ogi, która po wymontowaniu karabinów maszynowych i radiostacji spali³a unieruchomion¹ maszynê). Pojedynczy incydent rozrós³ siê w wielu publikacjach do rozmiarów masowego zjawiska. Dwa pozosta³e samoloty utracone w rejonie Czêstochowy zosta³y zestrzelone w walce: 2 wrzeœnia maszyna z 64 Eskadry Bombowej w trakcie kolejnego nalotu na niemieck¹ kolumnê na drodze Truskolasy – Wrêczyca Wielka, zosta³a trafiona przez niemieck¹ obronê przeciwlotnicz¹, pilot zdo³a³ doprowadziæciê³ko uszkodzony samolot do w³asnych linii i wyl¹ dowaa na przedpolu Kiedrzyña. Poleg³ por. obs. Micha³ Brzeski, który zmar³ z ran (jego grób znajduje siê na skrzy³owaniu ul. Ludowej i Kisielewskiego w Czêstochowie); 3 wrzeœnia maszyna z 22 Eskadry Bombowej zosta³a zestrzelona przez niemiecki my³ciwiec, samolot rozbi³ siê w Gnaszynie, zginêli ppor.

obs. Jan Klimek i kpr. pil. Miko³aj Jurcewicz (pochowani na cmentarzu w Gnaszynie).

Intensywne dzia³ania polskiego lotnictwa w rejonie Czêstochowy, zdecydowanie spowalnia³y marsz kolumn niemieckich, przysparzaj¹c powa³nych strat w ludziach i sprzêcie zw³aszcza w 1 DPanc. Dodatkowo, przyczyni³y siê do wytworzenia swoistej psychozy wó³rd ðo³nierzy niemieckich, którzy wielokrotnie otwierali ogieñ do w³asnych maszyn, myl¹c sylwetki wracaj¹cych zza linii frontu samolotów Ju 87 Stuka z polskimi „Karasiami”, które tak bardzo da³y im siê we znaki.

Oko³o po³udnia 2 wrzeœnia, z rejonu Szarlejki ruszy³o pierwsze natarcie na odcinek obrony obsadzany przez 27 pp w rejonie Lisiñca. Pod naporem przeciwnika, wysuniête placówki wycofa³y siê na g³ówn¹ liniê obrony, gdzie w ogniu polskiej artylerii i broni przeciwpancernej natarcie niemieckie za³ama³o siê, a na przedpolu pozosta³o 5 zniszczonych czo³gów, wielu zabitych i rannych. Niecodziennym wyczynem popisa³ siê tak³e strzelec wyborowy z wysuniêtej placówki, który na drodze do Czêstochowy w rejonie Czarnego Lasu pos³uguj¹c siê karabinem przeciwpancernym zniszczy³ 3 samochody pancerne. W zniszczonych pojazdach Polacy znale³li m.in. mapy, dokumenty i... akordeon.

Po wstêpnych natarciach i rozpoznaniu polskich pozycji, dowództwo niemieckie stwierdzi³o, ðe bez kilkudniowych ciê³kich walk, nie uda siê zdobyæ Czêstochowy, wobec czego kontynuowano manewr oskrzydla¹cy, zmierzaj¹cy do okr¹zenia 7 DP i zamkniêcia jej w mieœcie. Sztab 7 DP na podstawie rozpoznania trafnie oceni³ sytuacjê i w nocy z 2 na 3 wrzeœnia, postanowi³ wyprowadziæ 7 DP z zaciska¹cych siê kleszczy.

Zanim to jednak nast¹pi³o, pó³ym popo³udniem 2 wrzeœnia na polskie linie obronne pod Kiedrzyñem,

WYSTAWA W BIBLIOTECE. PO STUDENCKU...

„To tutaj, w Czêstochowie, dzia³a Wielka Jedenastka pasjonatów, którzy stanêli do boju o Wasz¹ uwagê! Jak sami o sobie pisz¹, graj¹ czysto i do jednej bramki, ucywaj¹c swojej najsilniejszej broni: pasji!

Nie jest to opis nadchodz¹cych Mistrzostw Europy, ale cywio³u równie porywaj¹cego! 22 marca Akademiê im. Jana D³ugosza nawiedzi³o istne kulturalne trzêsenie Ziemi, pod nazw¹ AKCJA: ANIMACJA, wywo³ane przez jedenastu uzdolnionych studentów i potrwa do po³owy maja.

Oto jedyni w historii Instytutu Filologii Polskiej i AJD, Animatorzy Kultury, którzy swoj¹ artystyczn¹ si³ ra³enia (re)animuj¹ kulturê najbli³szego otoczenia! Przyjêta strategia i arsena³ orodków, jakimi dysponuj¹, pozwoli im zaraziæ wirusem kulturo³ercy ka³dego! Wci¹gnie Ciê si³a oceanu abstrakcji w rysunkach stworzonych d³ugopisem El³biety Hak, magia mangi i anime, któr¹ zaczaruje Was Izabela Mazur, a tak³e niesamowite obrazy namalowane przez Micha³a Kowalskiego. Poznasz mistrzyniê kaligrafii - Justynê Jagusiok, wszechstronn¹ fankê Manchesteru United -

Klaudynê G¹sior, która zaprasza w niezwyk³1 podró³ po œwiecie postcrossingu, fotografii i swoich recenzji, a nawet szyde³kuj¹c¹ Sylwiê Kulej, która zawsze wydzierga coœ z niczego. Ca³ej palety zainteresowañ i talentów dope³nia taktyka muzyczna obrana przez Mariusza Waligórê i Bartosza Wo³niaka, tajemnicze cmentarze Magdaleny Nowak, próbka tekstów i fotografii Sylwii Wzi¹tek oraz kolekcja znaczków i wierszy Marty Machnik.

To niepowtarzalna okazja, by daæ siê z(re)animowaa tej wyj¹tkowej grupie osobowoœci i poznaæ ich pasje, w sali wystawowej Biblioteki G³ównej AJD mieszcz¹cego siê przy al. Armii Krajowej 36a. Wystawa czynna do 14 maja... - tak studenci zachêcali do obejrzenia wystawy, któr¹ sami przygotowali. Ten „collage” w odbiorze okaza³a siê ciekawym przedsiêwziêciem. Publicznoœcie mog³a siê nadziwiaæ ðe eksponaty które mo³na znale³æw praktycznie ka³dym domu mo³na z powodzeniem wystawiæ a przy okazji zainteresowaa nimi zwiedzaj¹cych.

Marek Makowski

Lisińcem, B³eszmem i Wrzosow¹ ruszy³ gwa³towny atak czo³gów niemieckich i piechoty. Miêdzy godzin¹ 17 a 17:30 pod Kiedrzynem bronionym przez ¿o³nierzy 27 pp rozpoczê³a siê regularna bitwa, trwaj¹ca ponad dwie godziny. Z rejonu Bia³ej ku polskim pozycjom sunê³y czo³gi nieprzyjaciela z 1 Dywizji Pancernej. Wokó³ nich rozpêta³o siê prawdziwe piek³o. Oprócz broni przeciwpancernej, do walki w³¹czy³a siê te¿ artyleria lekka strzelaj¹ca na wprost oraz artyleria ciê¿ka prowadz¹ca ogieñ poóredni. Te czo³gi, które wdar³y siê w polskie ugrupowanie niszczone by³y przez karabiny przeciwpancerne i granaty. Za czo³gami posuwa³a siê niemiecka piechota, która ponios³a du¿e straty od ognia polskiej artylerii ciê¿kiej, której nawa³y ogniowe przygwo¿dzi³y atakuj¹cych Niemców do ziemi. £¹cznie za³ogi schronów, wsparte artyleri¹, dzia³ami i karabinami przeciwpancernymi, zniszczy³y oko³o 40 niemieckich czo³gów i samochodów pancernych. Z kolei na po³udniowym odcinku obrony, w rejonie B³eszna i Wrzosowej, zaciête walki prowadzi³ 74 gpp. Niemiecki batalion piechoty wypar³ jedn¹ z kompanii piechoty z zajmowanych stanowisk, jednak zdecydowany kontratak si³ polskich odrzuci³ niemieck¹ piechotê daleko do ty³u. Polscy ¿o³nierze wziêli do niewoli 30 ¿o³nierzy niemieckich oraz zdobyli m.in. kilka karabinów maszynowych.

£¹cznie, tylko w samych walkach o Czêstochowê Niemcy stracili ponad 60 czo³gów i samochodów pancernych, 6 samolotów, kilkadziesi¹t samochodów i ci¹gników, kilka zniszczonych dzia³ oraz wiele innego sprzêtu zniszczonego lub zdobytego przez Polaków. Straty w ludziach s¹ trudne do oszacowania, ale ³¹cznie wynios³y ponad 200 zabitych, rannych i wziêtych do niewoli. Straty polskie by³y zdecydowanie mniejsze. W nocy z 2 na 3 wrze³nia dywizja dosta³a rozkaz wycofania siê na Janów, gdzie po przeprowadzonym w ca³kowitym porz¹dku marszu, dotar³a rano nastêpnego dnia. Ostatnie oddzia³y opuszczaj¹ miasto w godzinach wczesnorannych 3 wrze³nia, os³aniaj¹c ty³y dywizji oraz wysadzaj¹c mosty na Warcie.

PIŁKA NO¿NA TO TE¿ HISTORIA

W pierwszych dniach wiosny odby³ siê fina³ I Regionalnego Konkursu Wiedzy Historyczno-Sportowej dla uczniów szkó³ ponadgimnazjalnych pt. „Reprezentacja Polski w pi³ce no¿nej 1921-2012. Wzloty i upadki” zorganizowany przez Instytut Historii Akademii im. J. D³ugosza w Czêstochowie. Pierwsze miejsce zaj¹³ £ukasz Sroka z Liceum w Radomsku, drugie Dawid Nowak, a trzecie Artur Otrêbnik (obaj z liceum w Psarach). Organizatorzy podkre³aj¹, ¿e rywalizacji towarzyszy³ wysoki poziom, a pytania by³y trudne i czêsto siêga³y daleko wstecz do pocz¹tków futbolu.

Organizatorem konkursu byli pracownicy Instytutu Historii AJD: dr Barbara Kowalska i dr Robert Majzner.

Podsumowuj¹c, 7 DP (wliczaj¹c tak¿e póŹniejsze walki w rejonie Janowa) samodzielnie zwi¹za³a walk¹ elementy 6 niemieckich jednostek na niemal 5 dni, co wed³ug ówczesnych teoretyków wojskowoœci by³o wynikiem teoretycznie niemo¿liwym. Do takiego rezultatu, przyczyni³o siê nie tylko bohaterstwo ¿o³nierzy, ale tak¿e nowoczesne wyposa¿enie, uzbrojenie i dobre przygotowanie pozycji obronnych.

Obecnie na terenie miasta zachowa³o siê 12 schronów (10 bojowych i 2 obserwacyjne). Wiêkszoœæ z nich nosi œlady walk z 2 wrze³nia, m.in. trafienia z ró¿nego rodzaju broni – niemieckich dzia³ przeciwpancernych, dzia³ek czo³gowych oraz artylerii. Na dowód wytrzyma³oœci ¿elbetowej konstrukcji nale¿y podkreœliæ, ¿e ¿aden ze schronów nie zosta³ zniszczony, ani powa¿nie uszkodzony. Na dachu schronu obserwacyjnego przy ul. Radomskiej mo¿emy zauwa¿yæ œlad po bezpoórednim trafieniu pociskiem kalibru 150 mm, którego eksplozja nie naruszy³a schronu, a znajduj¹cy siê w nim obserwator polskiej artylerii ciê¿kiej, móg³ bez przeszkód dalej kierowaæ ogniem.

Co ciekawe, a raczej smutne, wszystkie te wydarzenia zosta³y do dzisiaj kompletnie zapomniane. Jakby tego by³o ma³o, mieszkańcy dzielnic miasta gdzie mo¿emy je odnaleŹæ s¹ œwiêcie przekonani, ¿e to „niemieckie bunkry”... byæ mo¿e z tej nieoœwiadomoœci wynika ich dewastacja m.in. w postaci w¹tpliwej urody malowide³ czy zamociania.

Na szczêœcie w ostatnim czasie, zosta³o podjêtych kilka inicjatyw maj¹cych na celu ratowanie samych obiektów oraz historii z nimi zwi¹zanej. M.in. dziêki akcjom podejmowanym przez Stowarzyszenie Historyczne Reduta Czêstochowa, temat schronów i walk z 1939 roku zaczyna siê powoli przebijaæ do œwiadomoœci mieszkańców miasta. Oprócz artyku³ów popularnonaukowych, imprez plenerowych, akcji porz¹dkowania schronów, powsta³ m.in. krótkometra¿owy film historyczny, a same schrony sta³y siê nawet inspiracj¹ dla m³odej czêstochowskiej malarki – Magdaleny Barczyk.

Swoj¹ formaln¹ dzia³alnoœæ Stowarzyszenie Historyczne Reduta Czêstochowa rozpoczê³o w marcu 2011 roku, a jego szeregami wype³niaj¹ osoby w ró¿nym wieku i o ró¿nych zainteresowaniach. Jest wóród nich spora grupa studentów, doktorantów i absolwentów Akademii im. Jana D³ugosza w Czêstochowie. Celem nadrzêdnym Stowarzyszenia jest ratowanie od zapomnienia barwnej historii Czêstochowy i regionu, g³ównie z okresu II Rzeczypospolitej. Istotnym, a zarazem najbardziej efektywnym elementem dzia³alnoœci organizacji jest rekonstrukcja historyczna. Stowarzyszenie kultywuje tradycje 27 Pu³ku Piechoty z Czêstochowy oraz 19 Pu³ku Piechoty Odsieczy Lwowa, co wi¹¿e siê m.in. z uczestnictwem w uroczystoœciach, wydarzeniach patriotycznych, inscenizacjach historycznych oraz organizacj¹ imprez i akcji edukacyjnych. D¹¿¹c do realizacji swych celów statutowych, Stowarzyszenie podjê³o wspó³pracê m.in. z Muzeum Czêstochowskim, Oddzia³em Towarzystwa Mi³oœników Lwowa i Kresów Po³udniowo-Wschodnich, Zespo³em Szkó³ Technicznych oraz wieloma innymi organizacjami dzia³aj¹cymi na terenie miasta i regionu.

REDUTA CZĘSTOCHOWSKA '39

Fot.: A. Kurus

